Nr. 7. Kraków, dnia 31 lipca 1912 r. Rocznik XXXIII.

# DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

## dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 72161/1912.
I. b.

### INSTRUKCYA

**dla teatru „Apollo“ w Krakowie ogłoszona rozporządzeniem Magistratu z dnia 3 lipca 1912 L. 72161.**

I. Teatr „Apollo“ pod L. 21 przy ulicy Zielonej w Krakowie, przeznaczony jest na cele przedstawień publicznych, określonych bliżej w koncesyi c. k. Namiestnictwa z dnia 12 czerwca 1912 r. L. II. 2154/2.

II. Celem zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i porządku tudzież utrzymania stosunków zdrowotnych, Magistrat wydaje odnośnie do budynku teatralnego, jego urządzenia, oraz ruchu osób następujące

POSTANOWIENIA:

#### *A.* Postanowienia ogólne.

#### I. Odnośnie do wyjścia z teatru i bramy realności.

Wyjścia z teatru.

1) Wszystkie główne wyjścia teatru mają być otwarte z klucza przynajmniej na $^1/_2$ godziny przed rozpoczęciem przedstawienia i pozostać otwarte podczas całego przedstawienia, aż do zupełnego opróżnienia teatru z publiczności. Przez cały ten czas winna być brama realności otwartą i zapiętą na silne haki, tak, aby jej nie można zamknąć.

Oświetlenie teatru.

2) Oświetlenie całego budynku teatralnego ma być elektryczne. Do obsługi tego oświetlenia jakoteż manipulacyi przyrządami elektrycznymi może być dopuszczoną tylko osoba, posiadająca odpowiednie fachowe wiadomości i znająca rozkład instalacyi elektrycznej teatru. Osoba ta odpowiedzialną jest za należyte funkcyonowanie instalacyi i za wszelkie wypadki powstałe z jej winy lub z braku należytego dozoru z jej strony. Dostęp do tablicy głównej (aparatu scenicznego) złączu i wogóle tablic rozdzielczych i łączeń jest osobom niepowołanym wzbroniony.

Światła otwarte.

3) Używanie świateł otwartych jest surowo wzbronione. Przenośne lampy i latarnie muszą być oszklone i urządzone na świece, oliwę lub elektryczne.

Materyały palne.

4) Przechowywanie w budynku teatralnym łatwo zapalnych materyałów jak nafty, ligroiny, benzyny, celluloidu, prochu itp. używanie tych przedmiotów do oświetlania i innych celów jest surowo wzbronione.

Lampy bezpieczeństwa.

5) Prócz zwyczajnego oświetlenia elektrycznego cały budynek ma być zaopatrzony w odpowiednią liczbę lamp bezpieczeństwa na oliwę lub świece oszklonych odpowiednio i bezpiecznie umieszczonych, każda o sile co najmniej 5 świec norm. Lampy te na wypadek zgaśnięcia światła i dłuższej przeszkody w oświetleniu elektrycznem służą jako światło konieczne do oświetlenia widowni, sceny, przejść, obejścia i schodów.

Liczbę tych lamp i ich położenie oznacza się jak następuje:

Widownia: 6 lamp 2 po obu bokach, 2 na tyle.
Sień główna: 2 lampy.
Korytarze: 2 w dług. korytarzu, po 1 w mniejszych.
Scena: 3 lampy.
Galerya: po 2 na każdej klatce schodowej, po 2 po bokach.
Salon kabaretowy 2 lampy przy wyjściach.

Czas oświetlenia teatru.

6) Oświetlenie całego budynku światłem elektrycznem tudzież lampami bezpieczeństwa, winno następować z chwilą otwarcia teatru, a kończyć się dopiero po zupełnem opróżnieniu widowni z publiczności a sceny z personalu teatralnego.

Opalanie.

7) W porze zimowej ma być cały budynek teatralny należycie opalany. Piece winny być osłaniane płaszczami i ustawione na podmurowaniach a osłanianie ich materyałami i przedmiotami łatwo zapalnymi, jakoteż umieszczanie takich materyałów w pobliżu pieców jest zabronione.

Wietrzenie.

8) Cały budynek należy przed każdem przedstawieniem dobrze przewietrzyć. Otwieranie okien i drzwi w budynku teatralnym a to na scenie, widowni i w westybulu podczas przedstawienia celem wietrzenia jest zakazane.

### Hydranty i przybory pożarne.

9) Hydrant główny na widowni musi posiadać łączenie węża dostosowane do miary łączeń m. straży poż. Hydrant ten jak i inne hydranty muszą być nadto stale zaopatrzone w węże z odpowiednimi mundsztukami oraz prądnicami i utrzymywane w stanie dobrym do użytku. Prócz tych środków do gaszenia ognia należy na scenie, w garderobie dla publiczności i personalu teatralnego i w kabinie kinematograficznej umieścić odpowiednią ilość wody w wiaderkach (po 10—15 litrów), w garderobach dla personalu teatralnego, dla publiczności i na scenie odpowiednią liczbę płacht do tłumienia ognia, zaś przy apartach, rozdzielnicach i złączu elektrycznym a nadto na scenie kubły z piaskiem.

W braku wody w wodociągach lub w razie zepsucia się wodociągu obowiązany jest przedsiębiorca postarać się o dostateczny zapas wody i ręczną sikawkę.

### Palenie tytoniu.

10) Palenie tytoniu w zwartych rzędach krzeseł na widowni na scenie, w garderobach artystów i publiczności jest bezwzględnie zakazane, a odnośny zakaz należy poumieszczać na tablicach w sposób widoczny.

Na otwartej scenie można palić tytoń o ile sztuka tego wymaga i to z zachowaniem wszelkich środków ostrożności.

### Czystość.

11) Wszystkie ubikacye budynku teatralnego, należy utrzymywać w jak największej czystości i porządku. Wszelkiego rodzaju odpadki i pozostałości z robót (wióra, trociny, papiery itp.) należy zaraz usuwać.

### Kotary i firanki.

12) Umieszczenie kotar, firanek i t. p. w drzwiach wyjściach, przejściach i oknach jest zakazane.

### Straż pożarna.

13) Przedsiębiorca teatru obowiązany jest postarać się podczas większych prób i na każde przedstawienie o pogotowie miejskiej Straży pożarnej. Pogotowie to składać się ma z brandmistrza, sierżanta i 2 pompierów, z zastrzeżeniem, że w razie potrzeby liczba ta będzie powiększoną.

### Stały dozorca.

14) Przedsiębiorca teatru obowiązany jest nadto do utrzymywania stałego dozorcy, którego zadaniem jest czuwać nad bezpieczeństwem teatru także poza czasem przedstawień tak we dnie jak i w nocy.

### Mieszkania i warsztaty.

15) W budynku teatralnym nie wolno urządzać żadnych ubikacyi mieszkalnych i warsztatów. Wyjątek od tego stanowi mieszkanie dozorcy i dyrektora znajdujące się poza obrębem widowni i sceny, urządzanie innych mieszkań może nastąpić tylko na podstawie osobnego zezwolenia Magistratu.

### Automat pożarny.

16) W budynku teatralnym musi się znajdować automat pożarny. Automat ten należy utrzymywać zawsze w stanie dobrym do użytku.

## II. Odnośnie do widowni i garderób.

### Liczba i rozkład miejsc.

1) Liczba miejsc względnie stolików na parterze i galeryi tudzież rozkład miejsc względnie stolików i przejść w wielkiej sali, dalej rozkład miejsc w sali kabaretowej ma odpowiadać planom zatwierdzonym. Wszelkie inne miejsca czy to do siedzenia, czy to do stania są wykluczone.

Zatwierdzony przez Magistrat plan teatru, obejmujący rozkład miejsc na parterze i galeryi, rozkład i położenie przejść, wyjść garderób i ubikacyi użytkowych dla publiczności należy umieścić za szkłem w westibulu teatru przy Kasie.

Przedsiębiorca teatru obowiązany jest pod osobistą odpowiedzialnością przestrzegać, aby liczba osób planem tym ustalona, nie była pod żadnym warunkiem przekroczoną.

### Urządzenie krzeseł i stolików oraz numeracya.

2) Wszystkie krzesła ustawione w szeregach mają być urządzone jako klapowe, a tak krzesła jak i ławki stale do podłogi umocowane i numerowane według liczb porządkowych. Odnośne liczby mają być umieszczone na oparciach krzeseł od tyłu. Osoby mogą zajmować tylko te miejsca, które na biletach są oznaczone. Wielkość stolików nie może być mniejszą niż 1·00/0·6 m. a stoliki winny być umocowane do podłogi

### Służba teatru na widowni.

3) Celem wskazywania publiczności miejsc i udzielanie innych informacyi, tudzież przestrzegania porządku, obowiązanym jest przedsiębiorca utrzymywać odpowiednią liczbę służbowego personalu teatralnego.

### Komunikacya w przejściach.

4) Zastawienie przejść, wyjść, schodów i wogóle przestrzeni komunikacyjnych stołkami, ławkami i innymi przedmiotami, wieszanie w nich ubrań, układanie wolnych chodników (dywanów), gromadzenie się i stanie w przejściach i wogóle tamowanie w jakikolwiek sposób swobodnej komunikacyi jest surowo wzbronione. W przejściach należy poumieszczać tabliczki „zatrzymywać się nie wolno“.

### Wyjścia.

5) Wszystkie wyjścia mają być oznaczone napisami „wyjście“ i strzałkami, a drzwi wyjść z chwilą otwarcia teatru aż do czasu jego zupełnego opróżnienia z klucza otwarte. Przy drzwiach tych ma podczas przedstawień pełnić służbę służba teatru.

### Garderoby dla publiczności.

6) Przyjmowanie i wydawanie ubrań, składanych w garderobach, winno się odbywać za numerowanymi znaczkami blaszanymi. Na galeryi nie mogą się znajdować żadne garderoby.

Przy wydawaniu garderoby należy przestrzegać, aby osoby, które ubrania swe otrzymały, nie zatrzymywały się przy garderobach i w przejściach.

Otwieranie drzwi bocznych widowni.

7) Otwieranie drzwi bocznych widowni dozwolone jest tylko w razie niebezpieczeństwa, koniecznej potrzeby, tudzież po ukończeniu przedstawienia. Przy opuszczaniu widowni przez publiczność należy się o to starać, aby odpływ publiczności był na każde wyjście równomiernie skierowany.

## III. Odnośnie do sceny i garderób sceny.

Impregnowanie i badanie dekoracyi.

1) Wszystkie dekoracye, draperye, prospekta, sufity i wogóle przedmioty urządzenia scenicznego z wyjątkiem mebli i rekwizytów, mogą być dopuszczone do użytku na scenie po urzędowem sprawdzeniu, że są ogniotrwale impregnowane, części zaś drewniane heblowane i ogniotrwale pociągnięte. Malowanie i pociąganie dekoracyi olejami, pokostami i lakierami jest zakazane. Wykaz dekoracyi impregnowanych winien przedsiębiorca przedłożyć Magistratowi, który po zbadaniu ich wyda zezwolenie na ich używanie.

Proscenium.

2) Otworu proscenium nie wolno obramowywać ani drzewem ani też dekoracyami i materyałami łatwo zapalnymi.

Badanie przedmiotów do dekoracyi i efektów.

3) Wszystkie przedmioty służące do dekoracyi i efektów podczas przedstawień, winny być przed przedstawieniem zbadane przez organa Straży pożarnej i c. k. Dyrekcyi policyi, które ich dopuszczalność orzekną. Przedmioty, jak słoma, siano itp. łatwo zapalne należy po każdej próbie względnie przedstawieniu z budynku teatralnego natychmiast usunąć.

Proch, ładunki, ognie sztuczne.

4) Proch i ładunki używane do przedstawień mogą być przynoszone do teatru bezpośrednio przed przedstawieniem i tylko w ilości potrzebnej do jednego przedstawienia. Jako zatyczki mogą być używane tylko materyały z czystego asbestu. Używanie ogni sztucznych, światła magnezyowego dozwolone jest tylko w poszczególnych wypadkach wyjątkowych za zezwoleniem Komendy Straży pożarnej.

Składanie dekoracyi — komunikacya na scenie.

5) Składanie dekoracyi na scenie w ilości większej nad tę, jaka jest potrzebna do jednego przedstawienia, dalej składanie i przechowywanie dekoracyi w właściwym budynku teatralnym, zastawianie niemi przejść, drzwi, hydrantów itp. jest zakazane. Rekwizyta mogą być składane w osobnych ogniotrwałych ubikacyach, oddzielonych od innych ubikacyi żelaznemi drzwiami.

Scena wolna od dekoracyi.

6) Część sceny, niezawieszona i niezastawiona dekoracyami musi wynosić co najmniej 25% całej powierzchni sceny. Odległość ustawionych dekoracyi od ścian lub przedmiotów znajdujących się na scenie, jak linek pociągowych, dekoracyi rezerwowych i t. p. musi wynosić co najmniej 1 metr. Nadto między portalami ma zostać wolna przestrzeń 30 cm.

Drzwi sceny.

7) Wszystkie drzwi sceny powinny posiadać samoczynne urządzenia do przymykania. Wszelkiego rodzaju przyrządy do czasowego utrzymania drzwi tych otwartymi są zabronione.

Wentylacya sceny.

8) Wentylacya sceny winna posiadać urządzenie pozwalające w razie pożaru na natychmiastowe puszczenie jej w ruch wprost ze sceny.

Linki, przeciwwagi.

9) Linki dźwigające dekoracye sceniczne, rampy, prócz linek pociągowych, mają być żelazne. Przeciwwagi winny posiadać urządzenia ochrone, a winny być sporządzone z żelaza lub materyału trwałego. Urządzenia blokowe i liny pociągowe muszą być odpowiednio urządzone i wytrzymałe na ciągnienie i ciężar i w stanie dobrym utrzymane.

Maszynki do rurkowania etc.

10) Maszynki używane przez personal teatru do rurkowania etc. opalane być mogą elektrycznie lub spirytusem a umieszczone być muszą na osobnych stolikach blachą obitych.

Rampy, łaty, przewody elektryczne ruchome.

11) Rampy i łaty sceniczne jakoteż wszelkie przenośne lampy elektryczne winny posiadać ochrony siatkowe, a wszelkie ruchome przewody obszyte suknem lub skórą. Całe urządzenie elektryczne winno odpowiadać we wszystkich swych częściach odnośnym przepisom „Związku austr. elektrotechników“.

12) Wchodzenie na scenę i do garderoby sceny tudzież innych ubikacyi nie należących do widowni jest osobom nienależącym do personalu teatralnego i służby scenicznej tudzież organów urzędowych wymienionych w ust. D. p. 3 srowo wzbronione.

## IV. Komora kinematograficzna.

Przepisy odnośnie do przedstawień obrazów kinematograficznych wyda Magistrat po wykazaniu się przez przedsiębiorców, że uzyskali już od c. k. Namiestnictwa licencyę na tego rodzaju przedstawienia.

## V. Postanowienia końcowe.

Plany teatru.

1) Przedsiębiorca teatru obowiązany jest przedłożyć plany zawierające sytuacyę widowni sceny i wogóle całego budynku a na planach tych uwidocznić wszystkie instalacye a to co do oświetlenia, opalania, wodociągu i sygnalizacyi.

Zmiany w budowie i instalacyach.

2) Wszelkie zmiany w stanie budowli, w urządzeniach scenicznych i wogóle wszystkich urządzeniach wewnętrznych, mogą następować tylko na podstawie zezwolenia Magistratu. Zmiany takie uwidocznione być mają w planach w ust. 1 wymienionych. Wszelkie przeróbki w instalacyi elektrycznej, dołączanie nowych przyrządów do efektów świetlnych, dozwolone jest tylko za poprzedniem zezwoleniem Magistratu i za wiadomością Elektrowni miejskiej.

Organa kontrolujące.

3) Nad przestrzeganiem przepisów niniejszej instrukcyi czuwać będą organa c. k. Dyrekcyi Policyi i Magistratu. Organa te mają prawo dostrzeżone usterki natychmiast polecić usunąć, w wypadkach zaś ważniejszych nie dopuścić do przedstawienia. Zarządzeniom tych organów należy podczas wykonywania ich służby bezwarunkowo iść na rękę.

Organom wymienionym jakoteż innym powołanym do nadzoru organom urzędowym, rewidującym, służy każdego czasu prawo wstępu do wszystkich ubikacyi budynku teatralnego.

Odpowiedzialność przedsiębiorcy.

4) Przedsiębiorca teatru odpowiedzialnym jest osobiście za dokładne i sumienne wypełnianie wszystkich postanowień niniejszej instrukcyi. Jest on również także odpowiedzialnym za to, aby w razie niebezpieczeństwa publiczność na widowni na czas otrzymała wezwanie do opuszczenia budynku. Ze względu na możność dłuższej nieobecności, przeszkody lub choroby obowiązany jest przedsiębiorca ustanowić odpowiedzialnego, upełnomocnionego zastępcę i podać go do wiadomości Magistratu

Rewizye komisyjne.

5) Przynajmniej raz do roku cały budynek teatralny będzie badany przez Komisyę, złożoną z delegatów Magistratu i c. k. Dyrekcyi Policyi. Wyniki dochodzeń takich komisyi i jej opinie będą podawane do wiadomości Magistratu, celem wydania potrzebnych zarządzeń.

Prócz powyżej wymienionych corocznych rewizyi, mogą być takie komisyjne rewizye zarządzone albo na żądanie c. k. Dyrekcyi Policyi lub na skutek wniosku wymienionych organów rewizyjnych i kontrolnych.

Dalsze zarządzenia.

6) Prócz powyżej wymienionych postanowień niniejszej instrukcyi Magistrat zastrzega prawo wydania innych jeszcze dalszych zarządzeń, jakieby ze względu na bezpieczeństwo publiczne, porządek i względy zdrowotne okazały się koniecznemi.

7) Wszelkie należytości tak zwykłe jak i nadzwyczajne c. k. Dyrekcyi Policyi i Straży pożarnej ponosić ma przedsiębiorstwo teatru.

Postanowienia karne.

8) Przekroczenia przepisów niniejszej instrukcyi będą karane przez Magistrat w myśl rozporządzenia c. k. Min. spraw. wewn. z 30 września 1857 Nr. 198 Dz. u. p. grzywnami od 2 do 200 kor., a w razie nieściągalności karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 3 lipca 1912 r.

---

L. 26634/912.
B/a.

**WYKAZ**

**zmian w policzbowaniu domów w Alei Zygmunta Krasińskiego Dz. III. dawniej zwana ul. Swoboda.**

| L. bieżąca | Liczba porządkowa dawna | Liczba porządkowa nowa | Liczba spisowa | Nazwisko właściciela | Liczba wykazu hipoteczn. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | | 1 | 132 | Gmina m. Krakowa l. 42 ul. Zwierzyniecka | 125 |
| 2 | (12) (11) | (3) 5 | 78 | Niedziałkowska Katarzyna | 127 |
| 3 | 10 | 7 | 90 | Kisielnicka Marya | 131 |
| 4 | 9 | (9) | 97 | Woźna Antonina | 132 |
| 5 | (8) | 11 | 76 | Gmina m. Krakowa | 135 |
| 6 | 7 | 13 | 185 | Dyląg Kazimierz | 155 |
| 7 | 6 | 15 | 184 | Pezdańska Kazimiera | 154 |
| 8 | 5 | 17 | 186 | Porębski Felicyan | 156 |
| 9 | 4 | 19 | 178 | Jaszczurowska Irena | 157 |
| 10 | 3 | 21 | 176 | Paleczny Zygmunt | 158 |
| 11 | 2 | 23 | 175 | Krakowski Zakład witraży Żeleński S. G. | 159 |
| 12 | 1 | 25 | 151 | Ekielski Władysław | 177 |

Zestawiono w Budownictwie miej. Oddz. A.
Kraków, dnia 25 lipca 1912 r.

---

# Mianowania radców dobroczynnych.

Prezydent stoł. król. m. Krakowa załatwiając wniosek Sekcyi dobroczynnej Rady miejskiej zgodnie z przepisem § 82 statutu gminnego dla stoł. król. m. Krakowa, zamianował miejskimi opiekunami ubogich do wykonywania szczególnych czynności gminnej opieki nad ubogimi w Gronie opiekuńczem VI. Okręgu ubogich jako komisyi Sekcyi VI.:

1) obywatela p. **Władysława Dziewońskiego**, koncepistę Magistratu (L. VI. a 2/25).

2) obywatela p. **Emila Reichera**, kontrolora Kasy miejskiej. (L. VI. a 2/24).

3) obywatela p. **Józefa Wałkowińskiego**, właściciela realności. (L. VI. a 2/26).

# Nominacye urzędników i służby miejskiej.

Pan **Fryderyk Wilhelm** (2 im.) **Jaroszewski**, lekarz weterynaryjny, został zamianowany od 31 maja 1912 r. dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 21-go czerwca 1912 r. do L. Prez. 387/912 na zasadzie uchwały Rady miasta kreującej nową posadę asystenta weter. z dnia 11 kwietnia 1912 r oraz §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa **miejskim asystentem weterynaryjnym w XI kl.** rangi z płacą roczną 1600 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 576 koron, oraz prawem do trzech trzechleci po 200 koron rocznie. (LM: 70079/912 Prez.).

**Karol Zawada,** pompier I. klasy miej. Straży poż. na podstawie uchwały Rady miasta z dnia 25 maja 1910 przydzielony od 24 czerwca b. r. do szóstej kategoryi służby miejskiej i przyznano mu w miejsce dotychczasowych poborów pompiera I. klasy miejskiej Straży pożarnej:

*a)* płacą roczną 830 koron, jedno trzechlecie w kwocie 70 kor. czyli razem 900 kor. rocznie i prawo do czterech dalszych trzechleci po 70 kor. rocznie z tem dołożeniem, że bieg tych dalszych czterech trzechleci liczyć się ma od dnia 1 kwietnia 1911 r.;

*b)* dodatek kwaterowy w kwocie 360 koron rocznie aż do czasu przydzielenia w naturze odpowiedniego mieszkania służbowego. (LM: 77617/912 Prez.).

# Protokoły obrad Rady miejskiej.

**Posiedzenie zwyczajne** (30 w kad. XVI) **z dnia 20 czerwca 1912 r.**

*Przewodniczący I. Wiceprezydent m.:* Dr. Henryk Szarski.

*II. Wiceprezydent m.:* Józef Sare.

*Sekretarz Rady:* Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **59.**

*Radcy miejscy:* Batko, Birnbaum, Czunko, Daszyński, Dąbrowski, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Dr. Fierich, Dr. Gross, Dr. Guńkiewicz, Hałatkiewicz, Heuman, Iglicki, Klemensiewicz, Prezydent Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Maywalt, Stanisław Nowak, Porębski, Dr. Maryan Starzewski, Suski, Szarek, Dr. Twaróg, Dr. Wasung, hr. Wodzicki **(25)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

### Przed porządkiem dziennym.

### Ś. p. Bolesław Prus.

Przewodniczący Wiceprezydent Dr. Szarski przemawia w te słowa:

„W dniu 19 maja 1912 roku zmarł w Warszawie Aleksander Głowacki, który pod pseudonimem Bolesława Prusa zaznaczył się wybitnie w literaturze naszej powszechnie znanymi utworami powieściowymi. Niezliczonymi artykułami w prasie peryodycznej, w których naukowo roztrząsał najważniejsze zagadnienia z dziedziny społecznej i narodowej, przysłużył się swej ojczyźnie jako jeden z jej najdzielniejszych synów. Głęboka uczoność, prawdomówność i rzadka odwaga cywilna, połączone z niezwykłym talentem pisarskim, zdobyły mu wielką poczytność, atoli wpływ jaki na całe nasze społeczeństwo wywierał, miał swe źródło w świadomości powszechnej, iż bodźcem każdego jego odezwania się była jedynie prawdziwa miłość ojczyzny, której w zupełności swoje życie poświęcił. Zasługi jego oceniła cała polska prasa, a wiadomość o jego śmierci wywołała w sercu każdego Polaka żal serdeczny.

Imieniem Rady miasta Krakowa przesłał Prezydent telegraficznie wyrazy głębokiego współczucia żonie zmarłego i polecił złożyć wieniec na trumnie tego wiernego syna narodu

Cześć pamięci wielkiego myśliciela".

Rada stojąc wysłuchała wspomnienia pośmiertnego.

### Urlopy.

Rada m. udzieliła urlopów r. m. Hałatkiewiczowi na 3 tygodnie, r. m. Peltzowi na 6 tygodni, r. m. Dr. Ponikle na czas od 1 lipca do 15 września, r. m. Turskiemu na 2 miesiące.

### Izba rękodzielnicza.

R. m. Wolny interpelował w sprawie stosunków w Izbie rękodzielniczej, gdzie od pięciu lat bez przeprowadzenia wyborów rządzi ten sam prezes. Mowca żąda, aby Prezydyum Magistratu odniosło się do Namiestnictwa o wprowadzenie komisarza rządowego do instytucyi, któryby przeprowadził wybory. Dalej interpelował mowca, dlaczego dotąd nie powołano w miejsce zmarłego radcy miejskiego ś. p Adama Zbroi następcy, którym ma być p. Chwastek.

Wiceprez. Szarski oświadcza, że w sprawie tej Namiestnictwo zażądało dokładnego stwierdzenia istotnego stanu rzeczy, bo Magistrat już się odnosił w sprawie wprowadzenia komisarza rządowego. — Co do powołania p. Chwastka, musi rzecz załatwić Sekcya prawnicza.

### Pracownia p. Kopaczyńskiego.

R. m. Kosobucki interpelował w sprawie p. Kopaczyńskiego, któremu Magistrat z różnych względów kazał w przeciągu miesiąca zamknąć pracownię bronzowniczą przy ulicy Wielopole. Mowca domaga się wyjaśnień.

Wiceprez. Szarski oświadcza, że udzieli odpowiedzi na następnem posiedzeniu.

R m. Miedniak zgłasza wniosek o otwarcie dyskusyi nad odpowiedzią wiceprezydenta.

Wiceprez. Szarski: Ponieważ odpowiedzi nie udzieliłem, nie mogę dopuścić do otwarcia dyskusyi.

R. m. Kosobucki zgłasza wniosek nagły, aby celem wyjaśnienia sprawy Kopaczyńskiego komisya osobna z udziałem radców miejskich zbadała stan rzeczy w jego pracowni przy ulicy Wielopole l. 8 i wydała ponownie opinię, czy zakład jego ma być przeniesiony, czy nie. (LM: 71805/912 III a).

Nadto zgłasza mowca wniosek:

„Rada miasta uchwala:

Poleca się Magistratowi aby wszystkie zgłoszenia o wynajęcie lub zmianę lokalów przemysłowych załatwiał w nieprzekraczalnym terminie 8 dni (LM: 71804/912).

Pierwszy wniosek przyjęto — drugi odesłano do Sekcyi III.

### Statut emerytalny Gazowni.

R. m. X. Dr. Caputa żąda wyjaśnień w sprawie statutu emerytalnego dla robotników Gazowni miejskiej.

Wiceprez. Szarski oświadcza, że rzeczą zajmię się Komisya gazowo-elektryczna; Gmina zasadniczo nie odmawia ubezpieczenia na starość swoim funkcyonaryuszom.

### Kopalnia węgla.

R. m. Dr. Ponikło zwraca uwagę na konieczność utworzenia spółki celem eksploatacyi kopalni węgla, względnie, aby gmina m. Krakowa jakąś kopalnię nabyła. Wniosek w tej sprawie został już raz zgłoszony; mowca zapytuje, w jakiem stadyum sprawa się znajduje.

Wiceprez. Dr. Szarski oświadczył, że w sprawie tej toczą się już pewne rokowania, które rozpoczął prezydent miasta.

### Obawa malaryi.

R. m. Bujwid interpeluje w sprawie postałych z powodu wylewów formalnych jezior na Grzegórzkach; zachodzi obawa malaryi.

Wicepr. Szarski oświadczył, że budownictwo miejskie zajmie się tą sprawą.

### Postępowanie władzy przemysłowej.

R. m. Jarra żali się na sekatury instytutów fabrycznych i rękodzielniczych przez władze miejskie i żąda wystąpienia przeciw tym praktykom ze strony Prezydyum miasta.

Wiceprez. Szarski zwrócił uwagę, że r. Jarra nie przytoczył faktów, a mówił tylko ogólnie. Wobec tego oświadcza wiceprezydent, że w każdym wypadku konkretnym kazałby rzecz zbadać, aby sekowanemu dać satysfakcyę.

### Kanał Rudawa

R. m. Krzetuski zapytuje, co będzie z otwartem korytem Rudawy-młynówki, tak szkodliwem pod względem zdrowotnym.

Przewodniczący przyrzekł dać odpowiedź na najbliższem posiedzeniu.

### Drogie pieczywo.

R. m. Dr. Rosenblatt zapytał, dlaczego Magistrat toleruje zaniechanie wypiekania bułek „centowych“, które zastąpiono pieczywem 4-halerzowem, prawie takiem samem, jak dawniejsze dwuhalerzowe i co się dzieje z projektem założenia piekarni miejskiej.

Przewodniczący wyjaśnił, że Magistrat wywarł odpowiedni wpływ na piekarzy, aby wypiekali bułki „centowe“; mają oni dać ze swej strony odpowiedź. Co do piekarni miejskiej, to zdaje się gmina będzie musiała założyć miejską piekarnię.

### Przewóz na Wiśle.

R. m. Pająk interpelował w sprawie urządzenia przewozu na Wiśle pod Zamkiem.

### O usunięcie prochowni.

R. m. Dr. Krongold interpeluje w sprawie usunięcia prochowni z najbliższego sąsiedztwa Krakowa.

Wiceprez. Szarski zwraca uwagę, że w sprawie tej Prezydent Leo interweniował przed kilku dniami u ministra wojny. Co do usunięcia odnośnego laboratoryum z Grzegórzek, chodzi o wykupno gruntów, co do których na razie żadnych jeszcze nie powzięto wniosków.

## Porządek dzienny.

### Komisya wyborcza.

Sekretarz Rady imieniem Prezydyum miasta wnosi o wybór Komisyi wyborczej z 3 członków dla wyboru 2 radców miejskich do Rady miasta z okręgu wyborczego Płaszów.

R. m. Mikucki proponuje na członków r. m.: Perosia, Dra Rafała Landaua i Romanowskiego. (LPrez.: 376/912).

Uchwalono.

### Zjazd lekarzy.

Imieniek Sekcyi IV. i II. sprawozdawca r. m. Dr. Schneider wnosi:

Rada miasta uchwali:

Na częściowe pokrycie kosztów przyjęcia kongresu lekarzy rządowych z całej Monarchii, który ma się odbyć w czerwcu b. r. w Krakowie, udziela się Komitetowi tegoż kongresu tyt. subwencyi 4 000 kor. i na ten cel przyznaje się kredyt dodatkowy w powyższej wysokości dla Działu XII. budżetu roku bieżącego. (LM: 43005/912 IV.).

R. m. Dr. Rosenblatt wnosi o obniżenie subwencyi do 2000 koron.

Za wnioskiem przemawiali r. m. Dr. Ponikło, Bujwid, Dr. Domański, Dr. Julian Nowak, Jarra, Pająk, Dr. Pareński.

Wniosek Sekcyj uchwalono z dodatkiem że na wypadek gdyby w zjeździe wzięła udział mniejsza ilość gości niż się spodziewano, Prezydyum miasta służy prawo odpowiedniego zredukowania subwencyi.

Wniosek r. m. Rosenblatta upadł.

### Kongres esperantystów.

Imieniem Sekcyi IV i II. sprawozdawca r. m. Bujwid wnosi:

Rada miasta uchwali:

Komitetowi organizacyjnemu VIII-go wszechświatowego Kongresu Esperantystów w Krakowie udziela się 5.000 kor. tytułem subwencyi na częściowe pokrycie kosztów urządzenia tego kongresu w sierpniu 1912 roku i na ten cel przyznaje się kredyt dodatkowy w powyższej wysokości dla Dz. XII. budżetu roku bieżącego. (LM: 51305/912 IV).

Uchwalono.

### Chodnik w starym teatrze.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Zakupić nowy chodnik na schody budynku starego teatru oraz pokrowiec na tenże chodnik.

II. Na zakupno chodnika wraz z pokrowcem przyznaje się kredyt dodatkowy dla Dz. II. poz. 5 miejsk. budżetu 1912 r. w kwocie 2500 kor. (LM: 43065/912).
Uchwalono.

### Budowa Dyrekcyi skarbowej.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca r. m. Beringer wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Na cele budowy nowego gmachu dla c. k. Dyrekcyi okręgu skarbowego odstąpić c. k. Skarbowi państwa z realności miejskich lwh. l. 405 i 521 gm. kat. Kraków Dz. IV. Piasek z parcel lkat. 621, 623, 746 i 747 obszar gruntu 543 s$^2$, obwiedziony na planie z dnia 29 listopada 1911 r. kolorem zielonym, położony przy nowej 18 metr. szerokiej ulicy, mającej się przeprowadzić między ul. Czystą a Krupniczą, za cenę w stosunku 250 kor. za 1 s.$^2$, płatną w połowie przy podpisaniu kontraktu a w połowie w rok po podpisaniu kontraktu bez procentów zwłoki.

2) Koszta kontraktu poniesie c. k. Skarb, Gmina zaś poniesie z własnych funduszów połowę należytości przenośnej, na nią przypadającą.

3) Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. upoważnia się Radców m. pp. Beringera i Perosia, a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. p. Dra Merza.

4) Powyższy grunt odstępuje Gmina c. k. Skarbowi pod tym warunkiem, że c. k Skarb przystąpi do zawarcia i podpisania tego kontraktu w ciągu bieżącego roku.

5) Koszta urządzenia i kanalizacyi ulicy poniesie Gmina, koszta chodników wzdłuż wybudować się mającego gmachu c. k. Dyrekcyi skarbu c. k. Skarb. (LM: 54971/912 I a).

Po wyjaśnieniu udzielonem przez referenta r. m. Dr. Gertlerowi, co do pokrycia należytości przenośnej — wniosek uchwalono.

### Regulacya plant.

Imieniem Sekcyi I. referent st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Dla uregulowania głównej alei na plantach między ul. Grodzką a ul. Dominikańską **nabyć od Wilmy z Bertlów Peiperowej** z jej realności lwh. 365 ks. gr. gm. kat. Kraków dzielnica I. część parceli lkat. 455 na planie kolorem zielonym oznaczoną o pow. około 14 s.$^2$, a w zamian za to zezwolić na urządzenie w wybudować się mającym na gruncie wspomnianej realności domu względnie hotelu i utrzymanie jednego wyjścia z sieni tego domu na sąsiednie plantacye, a to pod hipotecznie ubezpieczyć się mającymi warunkami:

*a)* że wyjście to nie będzie służyć ani dla dojazdu ani dla przenoszenia i przewożenia ciężarów;

*b)* że w wybudować się mającym domu względnie hotelu nie będzie od strony plant ani kuchni ani sklepów;

*c)* że okapy wybudować się mającego domu względnie hotelu nie mogą być spuszczone na grunt plantacyjny, lecz będą ujęte w szluzy podziemne i do kanału w ul. św. Gertrudy odprowadzone.

Na wypadek niedotrzymania lub przekroczenia któregokolwiek z powyższych warunków zapłaci p. Peiperowa względnie jej prawonabywca gminie m. Krakowa za każdy dzień takiego stanu karę konwencyonalną po 20 kor. dziennie, a nadto Gminie będzie przysługiwać prawo żądania natychmiastowego usunięcia względnie zamurowania wspomnianego wyżej wyjścia, a to bez wszelkiego odnoszenia się do p. Peiperowej względnie jej prawonabywców i bez prawa żądania zwrotu odstąpionego Gminie gruntu.

2. Koszta kontraktu, stemple, koszta intabulacyi ponoszą strony po połowie, należytość przenośną każda ze stron tą, która jej wymierzoną będzie.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta upoważnia się R. m. pp. Beringera i Dra Merza a na wypadek przeszkody u jednego z nich R. m. p. Guzikowskiego.

4) Nabyć się mający od p. Peiperowej wyżej pod 1) wspomniany kawałek gruntu **wydzierżawić** p. Peiperowej na lat 15, licząc od dnia 1 stycznia 1913 za czynszem rocznym 24 kor. z góry płatnym, na urządzenie na nim werandy z nakryciem od słońca i deszczu pod zastrzeżeniem, że weranda ta wystawioną i ogrodzoną będzie według planów przez Magistrat zatwierdzić się mających.

5. Gmina m. Krakowa, jako właścicielka plant nie sprzeciwia się na wystawienie na reszcie realności p. Peiperowej lwh. 365 Dz. I. w Krakowie, pozostałej po wydzieleniu na rzecz Gminy wspomnianego pod 1) kawałka gruntu, domu względnie hotelu 3-ch piętrowego 18 m. wysokiego bez jakichkolwiek mansardów, natomiast z balkonami o wyskoku najwyżej 80 cm. wynoszącym i o ile plany wedle ustawy budowlanej będą się nadawały do zatwierdzenia.

6. Prośbie o miejsce na skład materyałów na plantach odmówić. (LM: 34039/912 I a).

R. m. Dr. Rowiński wnosi aby na plantach nie urządzać restauracyi, dlatego domaga się skreślenia ustępu 4) odnośnego wniosku od słów: „na urządzenie na nim werandy...“ do końca tegoż ustępu.

Dalej wnosi mowca, aby dla kary konwencyonalnej ustanowić kaucyę hipotecznie zabezpieczoną w wysokości kilku tysięcy koron.

R. m. Pająk wnosi aby do ustępu 1 b. wniosku dodać „ani szynków“.

R. m. Dr. Gertler wnosi zastrzeżenie, że uchwała ta będzie prawomocną wówczas, gdy p. Peiperowa wykaże się koncesyą przemysłową.

R. m. Miedniak domaga się odroczenia dopóki nie będzie załatwioną sprawa koncesyi. Gdyby rzecz dziś była zadecydowaną wnosi na skreślenie we wniosku powtarzających się słów: „względnie hotelu“.

Po wyjaśnieniach II. Wiceprezydenta i referenta r. m. Miedniak cofa swój wniosek o odroczenie.

Wniosek Sekcyi uchwalono z opuszczeniem we wszystkich jego ustępach słów „względnie hotelu“.

Wniosek r. m. Dra Rowińskiego co do werandy upadł.

Natomiast uchwalono żądać kaucyi w kwocie 2000 kor.

### Regulacya placu Matejki i ul. Kurniki.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Celem regulacyi placu Matejki oraz ulicy Kurniki nabyć od **Władysława Wimmera i Ludwika Żeleńskiego** z ich realności lwh. 2793 Dz. V. gm. kat. Kraków całą parc. bud. lk. 1237/6 o powierzchni 32 s² w stanie wolnym od ciężarów za cenę po 200 kor. za 1 s.² płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Koszta sporządzenia kontraktu, stempli, należytości przenośnej, intabulacyi itd. poniesie gmina miasta Krakowa.

3. Cena kupna ma być pokryta z funduszu regulacyi miasta.

4. Do podpisania kontraktu upoważnia się prócz p. Prezydenta miasta pp. Radców m. Andrzeja Guzikowskiego i Stefana Iglickiego a w razie przeszkody u jednego z nich Radcę miej. p. Rajmunda Meusa. (LM: 9835/912 I a).

Sprawozdawca udzielał wyjaśnień r. m. Dr. Gertlerowi, Pająkowi i Beringerowi.

Wniosek uchwalono.

### Regulacya ulic Pijarskiej i św. Jana.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. W celu regulacyi ulicy Pijarskiej i św. Jana odstąpić właść. realności lwh. 99 gm. kat. Kraków Dz. I. Śródmieście, **Aleksandrowi Rittermannowi** część parceli miejskiej l. kat. 744 z realności lwh. 1 gm kat. Kraków I. Śródmieście na planie nową lkat. 744/2 oznaczoną o pow. 4·3 s.² czyli 15·5 m² wzamian za skrawek parceli lk. 117 z realności lwh. 99 gm. kat. Kraków I. Śródmieście oznaczony na planie nową lkat. 117/2, o pow. 0·2 s.² czyli 0·72 m.² i za dopłatę Gminie za nadwyżkę jej gruntu ceny po 500 kor. za 1 s.² przy podpisaniu kontraktu uiścić się mającej.

2. Koszta kontraktu ponoszą strony po połowie, należytość przenośną każda ze stron od swego nabytku

3. Do podpisania kotraktu obok p. Prezydenta m. wyznacza się Radców m. pp. Iglickiego i Czunkę a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. Meusa. (LM: 14233/911 I a). Uchwalono.

### Stowarzyszenie „Kowaj Item".

Imieniem Sekcyi I sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Sprzedać Stowarzyszeniu domu modłów bractwa „Kowaj Item" właścicielowi realności lkonsk. 269 Dz. VIII. pod lor. 42 ul. Józefa w Krakowie w celu przyłączenia do tej realności parcelę grunt. miejską lkat. 2438, lwh. 1783 ks. gr. gm. Kraków objętą, do realności lkonskr. 269 Dz. VIII. przylegającą, około 70 m.² powierzchni mającą, za cenę ryczałtową 420 kor., płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Koszta kontraktu stemple i należytość przenośną poniesie nabywające Stowarzyszenie.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. upoważnia się radców m. Guzikowskiego i Rittermanna, a na wypadek przeszkody u jednego z nich radcę miej. Bazesa (LM: 53083/912 I a). Uchwalono.

### Regulacya ulicy Koletek.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Odstąpić właśc. realności lwh. 153 Dz. VIII. Stradom skrawek gruntu do linii regulacyjnej ul. Koletek, mianowicie część parceli grunt. l. kat. 262 gm. kat. Kraków Dz. VII. Stradom na planie kolorem zielonym i nową lkat. 262/2 oznaczoną o powierzchni około 3·9 s.² za cenę po 180 K. za 1 s.² płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. upoważnia się Radców m. Iglickiego i Meusa, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radcę miejsk. Dra Merza.

3. Koszta kontraktu i należytości skarbowe poniesie kupujący. (LM: 15118/912 I a).

Uchwalono.

### Regulacya ulicy Garncarskiej.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Odstąpić właścicielowi realności lk. 20 Dz. IV. l. or. 6 ul. Garncarska **Adamowi Antoniemu Bilińskiemu** parcelę miejską lkat. 337 przy ul. Garncarskiej między linią regulacyjną tej ulicy a domem p. Bilińskiego położoną lwh. l. ks. gr. gm. kat. Kraków IV. Piasek objętą powierzchni około 18·5 s.² mającą za cenę ryczałtową 1000 kor. płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Wszelkie koszta i należytości z tym interesem związane ponosi nabywca.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radców m. pp. Andrzeja Guzikowskiego i Rajmunda Meusa, a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. p. Szymona Dąbrowskiego. (LM: 134248/911 I a).

R. m. Dr. Gertler wnosi o odesłanie wniosku do Sekcyi III. dla zbadania sprawy zasiedzenia.

Wniosek r. m. Gertlera uchwalono.

### Spór o użytkowanie.

Imieniem Sekcyi III sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

Zezwolić na przeprowadzenie sporu przeciw **Janowi Legutko** właśc. real. l. 26 w Dz. XIII. Zwierzyniec o to, że mu nie przysługuje żadne prawo używania ani użytkowania parceli gminnej lk. 1536/1 gm. kat. Zwierzyniec, leżącej po prawej stronie drogi wojskowej, wiodącej od nowego koryta Rudawy do rogatki w Dzielnicy XIII. Zwierzyniec. (LM: 136485/911 I a).

Uchwalono.

### Towarzystwo budowy tanich domów.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Sprzedać Towarzystwu budowy tanich domów mieszkalnych i domów robotniczych w Krakowie, Stowarzyszeniu zarej. z ogr. poręką parcelę VIII. na Harajewiczówce w cenie po 165 kor. za 1 s.² gruntu oraz parcelę IX. na Harajewiczówce w cenie po 180 kor. za 1 s.² gruntu z tem, że połowa ceny obu tych parcel ma być zapłacona przy podpisaniu kontraktu, reszta zaś ma pozostać na hipotece na 5% na lat 4 i ma być spłacona w ciągu tych lat 4-ch w ośmiu równych ratach półrocznych z dołu.

2. Koszta kontraktu i należytości skarbowe poniesie kupujące Towarzystwo.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. upoważnia się Radców m. pp. Beringera i Guzikowskiego a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. Dra Merza. (LM: 54987/912).

Uchwalono.

### Regulacya ulicy Szewskiej.

Referent r. m. Meus przedstawił sprawę rozszerzenia ulicy Szewskiej, przeciw czemu dwukrotnie oświadczyła się Rada artystyczna. Przeciw rozszerzeniu oświadczyła się centralna komisya w Wiedniu dla opieki nad zabytkami, oraz Tow. ochrony piękności Krakowa i okolicy. Referent przytoczył, że rozszerzanie ulicy jest wskazane odpowiednią chwilą rozszerzenia się miasta, że jeden z właścicieli domów wniósł plany na przebudowanie realności, że sześć domów ma prawo 18-letniego uwolnienia od podatków na wypadek przebudowy, a prawo to niedługo zgaśnie. Referent sądzi, że odwrócenie ruchu z ul. Szewskiej na Szczepańską i św. Anny nie da się uskutecznić. Sekcya — przyznał referent — stała tylko na stanowisku utylitarnem, komunikacyjnem, ekonomicznem; nie wdawała się we względy historyczne i estetyczne, gdyż one należą do Rady artystycznej.

Następnie imieniem Sekcyi I. przedłożył następujące wnioski:

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się linie regulacyjne dla północnej strony ul. Szewskiej podług planu Budownictwa m. Oddz. b. i to przy przeciętnej szerokości ulicy na 14 m.

*a)* dla jej pierwszej części między plantami a ulicą Jagiellońską podług liter a-b-c-d-e od strony północnej, a podług liter i-k od strony południowej.

*b)* dla jej drugiej części pomiędzy ulicą Jagiellońską a domem Banku przemysłowego podług liter f-g-h od strony północnej, a podług liter l-m-n-o od strony południowej. (LM: 18534/912 B/b).

W dyskusyi r. m. Peroś wskazał, że sprawa jest bardzo ważną, gdyż rozszerzenie ulicy Szewskiej mogłoby wpłynąć na zmienienie charakteru miasta. Wiele miast poszło za hasłami, podniesionemi przez referenta i przyniosły one wielką szkodę innym miastom; nam na ziemiach polskich pozostał jeden Kraków i z jego charakteru i zabytków nie wolno nam nic uronić. Mowca ze stanowiska fachowego i artystycznego wskazywał wyjątkowy charakter ulicy Szewskiej, którego cyrklem inżynierskim prostować nie wolno, gdyż jest on zabytkiem przeszłości i stanowi urok starego Krakowa. Jeżeliby Rada uchwaliła wniosek Sekcyi ekonomicznej, to otwarłaby wrota do zatarcia charakterystyki całego starego Krakowa; jutro może domagać się Sekcya rozszerzenia innych ulic, jak Floryańskiej, Grodzkiej i t. d. Mowca jest zwolennikiem modernizowania miasta, ale nie drogą przerabiania głównych ulic, nadających cechę naszemu miastu; wszak otworzono nam nowe tereny budowlane, gdzie nowe wygodne domy budować możemy. Mowca wniósł o przejście do porządku dziennego nad wnioskami Sekcyi.

R. m. Dr. Julian Nowak wskazał, że Rada miasta jest odpowiedzialna przed całą Polską za Kraków i dlatego rzecz gruntownie należy rozważyć. Mowca wskazywał harmonię szerokości i krzywizn ulicy Szewskiej; po rozszerzeniu byłaby to nie rozszerzona, ale całkiem nowa ulica. Rozszerzenie ulicy byłoby pierwszym krokiem do przerobienia miasta.

R. m. Dr. Pareński przypomina przeszły wiek, gdy z Krakowa chciano zrobić nowe miasto i spełniono barbarzyństwo. Zburzono ratusz bardzo piękny i inne budynki. Mowca nie stoi na stanowisku utylitarnem; utrzymać należy charakter starego miasta; nam nie wolno psuć tego charakteru rozszerzaniem głównej ulicy.

R. m. Dr. Gertler ze stanowiska logiki zapytywał, dlaczego ulica ma być rozszerzoną o 2 metry. Takie rozszerzenie nie przyczyni się do ułatwienia komunikacyi; takiem ułatwieniem byłoby rozszerzenie o 6—8 metrów. Właściciele realności nie żądają rozszerzenia, więc skoro nikt nie żąda, po co podejmować rozszerzenie.

R. m. Bujwid przemawiał ze stanowiska sanitarnego za rozszerzeniem.

R. m. Dr. Domański ze stanowiska ekonomicznego przemawiał przeciw rozszerzaniu.

R. m. Beringer za rozszerzeniem, sądząc, że rozszerzenie o dwa metry nie zepsuje charakteru ulicy.

R. m Dattner przypomina, że przeciwnicy rozszerzenia ulicy Szewskiej głosowali za wykupnem domów przy ulicy Grodzkiej, przeznaczonych na zburzenie; zaś zburzenie tych domów wpłynie na zmianę charakteru ulicy Grodzkiej.

R. m. Pająk wnosi o odroczenie sprawy.

Wniosek ten upadł.

R. m. Konopiński wnosi o imienne głosowanie.

Uchwalono.

Za wnioskiem o rozszerzenie głosowali Radcy m.: Dr. Bandrowski, Bazes, Beringer, Bialik, Bujwid, Czubryt, Dattner, Dudek, Jarra, Kosobucki, Dr. Rafał Landau, Margulies, Dr. Merz, Meus, Misiorowski, Pająk, Turski, Wachtel, Wilczyński

Przeciw rozszerzeniu głosowali Radcy: Biskupski, X. Dr. Caputa, Dębicki, Dr. Domański. Dr. Gertler, Godzicki, Guzikowski, Judkiewicz, Konopiński, Dr. Krongold, Dr. Ignacy Landau, Dr. Meisels, Miedniak, Mikucki, Dr. Julian Nowak, Dr. Pareński, Dr. Ponikło, Peroś, Ritterman, Dr. Rosenblatt, Sare, Dr. Tadeusz Starzewski, Dr. Szarski, Wajda.

Rada 24 głosami przeciw 19 oświadczyła się przeciw rozszerzeniu ulicy Szewskiej.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9 wieczór.

---

## Posiedzenie tajne (15 w kad. XVI.) z dnia 20-go czerwca 1912 r.

### Dodatki dla polowych.

W uzupełnieniu uchwały Rady miasta z dnia 25 maja 1910 r. regulującej pobory służby miejskiej uchwalono etatowym polowym miejskim przyznać począwszy od dnia 1 stycznia 1912 r. za pełnienie czynności kontrolnych nad prowizorycznymi i ich rewirami stały dodatek funkcyjny niewliczalny do emerytury w kwocie 120 kor. rocznie na czas pełnienia powyższych czynności kontrolnych. Na pokrycie wydatków na ten cel przyznano kredyt na rok 1912 z równoczesnem wstawieniem podobnej kwoty na lata następne do budżetu miejskiego do Dz. II. poz. 2 b. (LM: 31344/912 Prez.).

### Nominacya.

Pana **Wojciecha Misiąga**, dotychczas młodszego adjunkta rachunkowego Zarządu wodociągowego w X. kl. rangi zamianowano z dniem 1 stycznia 1912 r. **starszym adjunktem rachunkowym Zarządu wodociągu miej. w IX. kl.** rangi z poborami do tej rangi przywiązanymi tj. z płacą roczną 2800 koron, kwaterowem 960 koron rocznie, oraz prawem do czterech trzechleci po 200 kor. rocznie. (L: 165/912 Prez.).

### Przyjęcia do Gminy.

Zapewniono warunkowe przyjęcie do gminy stoł. król. miasta Krakowa na wypadek uzyskania obywatelstwa austryackiego od c. k. Rządu:

*a)* za opłatą taksy:

1. **Wandzie Wierzbickiej,** poddanej rosyjskiej, za opłatą 200 kor. (LM: 44613/912).
2. **Janowi Tadeuszowi** (2 im.) **Orłowskiemu,** uczniowi c. k. wyż. szkoły przemysłowej, poddanemu rosyjskiemu, za opłatą taksy 50 kor. (LM: 52835/912).

*b)* z uwolnieniem od taksy:

1. **Konradowi Petkunowi,** słuchaczowi IV. roku praw, dyetaryuszowi Magistratu, poddanemu rosyjskiemu. (LM: 47497/912 V b.).
2. **Włodzimierzowi Siemionowi,** słuchaczowi filozofii, poddanemu rosyjskiemu. (57969/912 V b).

---

**Posiedzenie zwyczajne** (31 w kad XVI.) **z dnia 11 lipca 1912 r.**

*Przewodniczący Prezydent m.:* Dr. Juliusz Leo.

*I. Wiceprezydent m.:* Dr. Henryk Szarski.

*II. Wiceprezydent m.:* Józef Sare.

*Sekretarz Rady*: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **58.**

*Radcy miejscy:* Batko, Birnbaum, Czunko, Daszyński, Dattner, Dębicki, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Epstein, Dr. Gross, Hałatkiewicz, Heuman, Jawornicki, Judkiewicz, Klemensiewicz, Dr. Rafał Landau, Dr. Lustgarten, Maywalt, Peltz, Dr. Ponikło, Ritterman, Romanowski, Dr. Schneider, Dr. Starzewski Maryan, Dr. Starzewski Tadeusz, Dr. Twaróg, Wilczyński, hr. Wodzicki **(28)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

### Przed porządkiem dziennym.

### Obchód grunwaldzki.

Sekretarz Rady odczytał pismo „Straży polskiej", zapraszające Radę miasta do udziału w obchodzie grunwaldzkim, odbyć się mającym w niedzielę dn. 14 bm.

### Urlopy.

Rada miasta udzieliła urlopów r. m. Dr. Tadeuszowi Starzewskiemu na 8 tygodni; Perosiowi na 3 miesiące; Misiorowskiemu na 2 mies.; Dr. Julianowi Nowakowi na 8 tyg.; Iglickiemu na 1 mies.; Dr. Wasungowi na 6 tyg.; Godzickiemu na 1 mies.; J. K. Federowiczowi na 1 mies.; Konopińskiemu na 6 tyg.; Dr. Bandrowskiemu na 6 tyg.; Wolnemu na 2 mies.; Stanisławowi Nowakowi na 6 tygodni.

### Przyrzeczenia radzieckie.

Nowo wybrani radcy miejscy z dzielnicy Płaszów **Ignacy Ehrenpreis** i **Jan Kęsek** złożyli przyrzeczenia radzieckie.

### Podziękowanie p. Ćwiklińskiego.

Starszy radca Magistratu Dr. Zaczek odczytał podziękowanie. wystosowane przez szefa sekcyi Dra Ćwiklińskiego imieniem wycieczki członków wolnej Akademii nauk politycznych za przyjęcie w Krakowie.

### Wał kolejowy.

R. m. Guzikowski interpelował w sprawie nabycia przez Gminę wału kolei obwodowej i prosił o wzmocnienie bezpieczeństwa wzdłuż wału na całej przestrzeni, gdyż panują tam niemożliwe stosunki, a włóczęgostwo uprawiane jest na wielką skalę.

Prezydent wyjaśnił obecny stan sprawy nabycia wału kolejowego; w toku są pewne zmiany kontraktu między Gminą a ministerstwem. Prezydent poczyni kroki, zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa wzdłuż wału kolejowego.

### Nominacye.

R. m. Dąbrowski interpelował w sprawie nieobsadzenia wolnych posad praktykantów kancelaryjnych.

Przewodniczący wyjaśnił, że sprawą tą się zajmie

### Roboty nad Wisłą.

R. m. Stanisław Nowak interpelował w sprawie budowy kolektorów nadwiślańskich.

Prezydent wskazał, że dwie trzecie części kolektora na lewym brzegu są już w budowie. Dotąd nie podjęto budowy pod Wawelem, gdyż ta część wiąże się z trasą murów opornych. Co do budowy kolektorów po stronie Krakowa i po drugiej stronie Wisły oraz dalszych robót około zabezpieczenia Krakowa i skanalizowania Wisły, Prezydent poczynił kroki w ministerstwie i w tych dniach odbyła się konferencya międzyministeryalna, przy udziale posła Kędziora. Na konferencyi ustalono program robót na rok bieżący i przyszły, oraz zasady reorganizacyi służby technicznej. Za staraniem prezydyum Koła polskiego szefem technicznej służby w dyrekcyi budowy dróg wodnych zamianowany został radca dworu Herbst i on odbył wczoraj konferencyę z mówcą co do dalszych robót około budowy kolektorów i zabezpieczenia miasta przed powodzią. Na konferencyi omówiono sprawę budowy części kolektora pod Krakowem oraz w Dębnikach. Obecnie ustalony program budowy między ministerstwami, jako też osoba szefa technicznej służby w dyrekcyi budowy dróg wodnych, dają najlepszą rękojmię, że sprawy te pójdą obecnie należytem tempem. P. Herbst przybędzie wkrótce do Krakowa i obejrzy stan robót, a naoczne oględziny jego przyczynią się do pomyślnego zwrotu w tych ważnych dla miasta sprawach.

### Wieża Maryacka.

R. m. Dr. Julian Nowak interpelował w sprawie ochrony wieży Maryackiej przed pożarem i zwołania ankiety dla obmyślenia środków bezpieczeństwa.

Wiceprezydent Sare wyjaśnił przebieg ostatniego pożaru wieży Maryackiej i wskazał, że podjęto wszystkie możliwe środki bezpieczeństwa. Wprowadzono tam pogotowie straży i ustawiono beczki z wodą na wszystkich piętrach. Co do zaprowadzenia piorunochronu udano się do profesora fizyki w Uniwersytecie Jagiellońskim Dra Witkowskiego; według podanych przez niego wskazówek gromochron będzie jak najrychlej urządzony.

R. m. Dr. Domański uważa za wskazane zabezpieczenie nie tylko wieży Maryackiej, ale i innych budynków jak Muzeum Narodowego na Wawelu.

R. m. X. Dr. Caputa przemawiał za zwołaniem ankiety nie tylko dla wieży Maryackiej, lecz wogóle dla zastanowienia się nad zabezpieczeniem od pioruna wszystkich wielkich budowli w mieście.

Po wyjaśnieniach Prezydenta i Wiceprez. Sarego, sprawę zwołania ankiety przekazała Rada Komitetowi restauracyi wieży. (LM: 80342 /912 I a).

### Drożyzna w Krakowie.

R. m. Konopiński podniósł słaby do niedawnego jeszcze czasu ruch przejezdnych przez Kraków. Przyczyną tego były zapewne wieści o ospie. Atoli nie tylko względy sanitarne odstraszały przejezdnych; zachodzą jeszcze inne przyczyny, między niemi drożyzna. Kraków zyskuje opinię najdroższego miasta. Bułki centowe wyrugowano, pieczywo zmalało, wędliny znowu podrożały. Nadto obecnie wybuchł strajk kucharzy, który niezawodnie spowoduje podrożenie potraw w restauracyach. Mowca zakończył wnioskiem nagłym o jak najrychlejsze zwołanie Komisyi aprowizacyjnej, któraby obmyśliła środki zapobiegawcze i wnioski przedłożyła na najbliższem posiedzeniu Rady jeszcze przed wakacyami. (LM: 80343 /912 III b).

Wiceprezydent Szarski wskazał, że Gmina nie rozporządza środkami, któreby doraźnie mogły przeciwdziałać drożyźnie bułek. Podrożenie niektórych gatunków wędlin miałoby pewnego rodzaju usprawiedliwienie w podrożeniu żywego towaru, a chyba nie można przypuszczać, że zmniejszone pieczywo i podrożenie wędlin wpłynęło na zmniejszony przejazd przez Kraków. Masarze w Krakowie mają do pewnego stopnia monopol. Komisya aprowizacyjna będzie w jak najkrótszym czasie zwołana.

Rada uchwaliła nagłość wniosku r. m. Konopińskiego i przystąpiła do merytorycznej dyskusyi.

R. m. Dąbrowski wobec powoływania się wiceprezydenta Szarskiego na ceny targowe, wskazuje że ceny te podawane są dowolnie i że należy prowadzić nad niemi fachową kontrolę.

R. m. Wajda zauważył, że na drożyznę mogą narzekać goście z Królestwa Polskiego, gdyż tam nierogacizna i bydło jest o 50% tańsze. U nas brak żywego towaru; płacimy wyższe ceny aniżeli w Wiedniu, a sprowadzony z Wiednia towar wypadnie tam taniej, aniżeli tutaj nabyty. Wobec takich cen, masarze musieli podnieść ceny; rzeźnicy tego nie uczynili.

R. m. Miedniak omawia panujący w Krakowie strajk kucharzy, wywołany przez kilku kucharzy należących do partyi socyalno-demokratycznej. Zmuszają oni terorem katolickich kucharzy, aby pracę porzucili. Kucharze wyzyskali zjazd esperantystów i chcą znowu wymusić polepszenie warunków, już obecnie bardzo dobrych, gdyż kucharze pobierają miesięcznie po 300 kor.

R. m. Nowak Stanisław domaga się zaprowadzenia wagi towaru żywego i ceny tegoż.

R. m. Konopiński w końcowem przemówieniu, jako wnioskodawca, obstaje przy swojem twierdzeniu, że drożyzna oddziałać musi także deprawująco na ruch przejezdnych w Krakowie, nie mówiąc o szkodach, jakie wyrządza stałym mieszkańcom miasta. Dzisiaj ludzie liczą się z groszem i prowadzą kontrolę cen u nas i gdzieindziej. Z przemówienia wiceprezydenta Szarskiego wynika, że jesteśmy na najlepszej drodze do trustu wędliniarnego, który złowrogo zaciąży nad miastem. Trzeba rzeczy nazwać po imieniu i starać się o zażegnanie niebezpieczeństwa. Wnioskodawca prosi o przyjęcie swego nagłego wniosku.

Nagłość i treść wniosku r. m. Konopińskiego uchwalono.

### Ospa.

R. m. Szatkowski podnosi, że omijanie obecne Krakowa jest następstwem owych kilkunastu wypadków ospy, co do której podawano przesadne i alarmujące wiadomości. Mowca domaga się, aby Prezydent oficyalnie stwierdził, że epidemii ospy u nas wcale nie było.

Prezydent Leo konstatuje, że zaszło w Krakowie 14 wypadków ospy; były to wypadki sporadyczne, epidemii wcale nie było. Prezydent zaznacza, że zwrócił się już w swoim czasie do redakcyj dzienników z prośbą aby podkreśliły, że Kraków wolny jest od jakiejkolwiek epidemii.

### O lokal przemysłowy.

R. m. Jarra zgłasza rezolucyę:

„Sprawę lokalu na **pracownię szewską p. Fuchsa** zbada komisya z łona Rady miejskiej do której Prezydyum miasta zaprosi 3 radców; na podstawie opinii tej Komisyi Prezydyum miasta cofnie ewentualnie odnośne rozporządzenie Magistratu z dnia 12 kwietnia 1912 r.“

Przewodniczący oświadcza, że uważa rezolucyę jako wezwanie Prezydyum do zbadania sprawy na miejscu, co też Prezydyum bezzwłocznie uczyni.

### Porządek dzienny.

### Miejska szkoła przemysłowa żeńska.

Imieniem Sekcyi II. i IV. sprawozdawca r. m. Dr. Wasung wnosi:

1. Rada miasta uchwala przeistoczenie obecnie istniejących kursów robót kobiecych na miejską szkołę przemysłową żeńską z dniem 1 września b. r. — na podstawie przedłożonego przez Sekcyę szkolną statutu organizacyjnego.

2. Rada miasta uchwala wprowadzenie w szkole tej oddziałów szycia bielizny, krawieczyzny i haftu w ten sposób, że w przyszłym roku szkolnym zostaną otwarte pierwszy i drugi rok szycia, pierwszy rok krawieczyzny i pierwszy rok haftu na podstawie planu nauki przedłożonego przez Sekcyę szkolną.

3. Rada miasta prosi Pana Prezydenta miasta o poczynienie odpowiednich kroków, by w myśl § 14 ust

przem. świadectwo pomyślnego ukończenia tego zakładu wystarczało jako dowód prawidłowego ukończenia terminowania, a czas spędzony po ukończeniu nauki w pracowni szkolnej został uznany jako praca w charakterze pomocnika w odnośnym zawodzie przemysłowym.

4. Rada miasta prosi Pana Prezydenta miasta o poczynienie energicznych starań o możliwie szybkie przejście szkoły na etat państwa w zamian za proponowane już świadczenie Gminy na ten cel, ewentualnie o wydatne podniesienie subwencyi rządowych i krajowych na utrzymanie szkoły. (LM: 58639/912 IV).

Na wniosek r. m. X. Dr. Caputy wnioski Sekcyj przyjęto **„en bloc"**.

### Kuchnia szkolną.

Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca r. m. Dr. Wasung wnosi:

Rada m. uchwala otworzyć drugą kuchnię szkolną przy szkole wydziałowej żeń. im. Konarskiego według tych samych norm co poprzednia i przyznaje na urządzenie jej i prowadzenie po koniec r. 1912 kredyt dodatkowy w kwocie 4000 kor.

Rada miasta uprasza p. Prezydenta o wniesienie imieniem Gminy petycyi do Sejmu, by na ten cel udzielił odpowiedniej subwencyi. (LM: 78087/912 IV).

Uchwalono.

### Szkoła w Nowej Wsi.

Imieniem Sekcyi IV. i II. referent radca Magistratu Groele wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Wynająć na pomieszczenie klas szkoły ludowej w Nowej Wsi willę p. **Władysława Paschalskiego** pod l. 1 przy ul. Piotra Rosoła za czynszem rocznym 2000 kor., płatnym półrocznie z góry na lat dwa od 1 lipca 1912 r. począwszy z tem, iż najem ten przedłuża się milcząco na dalsze okresy jednoroczne pod tymi samymi warunkami, o ile gmina miasta Krakowa nie wypowie najmu na 6 miesięcy naprzód.

2. Wykonać w tym budynku adaptacye kosztem 1400 koron nie przekraczającym.

3. Przyznać na pokrycie czynszu w bieżącym roku oraz kosztów adaptacyi kredyt dodatkowy 2400 kor. dla Dz. XII. A. 1 budżetu r. b. i wstawiać do budżetu lat następnych tytułem czynszu po 2000 kor. rocznie.

4. Po ukończeniu najmu wypłaci Gmina p. Paschalskiemu na koszta readaptacyi budynku kwotę 500 kor. (LM: 77609/912 IV).

R. m. Ritterman wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem ze względu na zbyt wysoki czynsz.

R. m. Dr. Julian Nowak zaznacza, że innego lokalu nie ma. Gmina jest w przymusowem położeniu.

Wniosek Sekcyi uchwalono.

Wniosek r. Rittermana upadł.

### Regulacya ulicy Małej w Dz. XI.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Reasumując uchwałę Rady m. z dnia 9 stycznia 1912 r. nabyć dla regulacyi ul. Małej w Dz. XI. „Dębniki" od **Anieli 1° Lenkiewiczowej 2° Jaworskiej i małoletnich Walerego i Ireny Lenkiewiczów** z ich realności lwh. 197 gm. kat. Dębniki z parceli grunt. lkat. 230 część oznaczoną na planie Bud. m. Oddz. B z dnia 11 stycznia 1912 r. nową lkat. 230/2 o pow. 153·0 m² czyli 42·5 s² za cenę, licząc po 110 kor. za 1 s², płatną w 14 dni po zaintabulowaniu gminy m. Krakowa za właścicielkę gruntu w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu kupna-sprzedaży, stemple, należytość przenośną ponosi gmina m. Krakowa.

3. Wydatek na zakupno tego gruntu pokryć z funduszu regulacyi miasta.

4. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. lub jego zastępcy upoważnia się R. m. pp. Rajmunda Meusa i Andrzeja Guzikowskiego a na wypadek przeszkody u jednego z nich r. m. p Adama Czunkę. (LM: 72300/912 I a).

Uchwalono.

### Kupno realności w Nowej Wsi.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. **Pod budowę szkoły w Dz. XV. „Nowa Wieś"** i dla uzyskania dostępu do niej nabyć:

*a)* od **Tomasza Gramatyki** z jego realności lwh. 14 część parceli grunt. lk. 16/1 oznaczoną na planie Budown. miej. Oddz. B z dnia 19 marca 1912 r. literami a-b-c-d o powierzchni 9 ar. 42 m.² czyli 261·5 s² za cenę po 60 kor. za 1 s.² w stanie wolnym od ciężarów.

*b)* od **Tomasza i Maryi Buczaków** parcelę grunt lk. 58/7 o pow. 289·5 m.² czyli 80·4 s.² i parcelę grunt. lk. 58/20 o pow. 22.5 m.² czyli 6·00 s.² za cenę kupna licząc po 100 kor. za 1 s.², w kwocie 8.640 kor. w stanie wolnym od ciężarów.

2. Cena kupna ma być zapłaconą w 14 dni po zaintabulowaniu gminy m. Krakowa za właścicielkę nabytego gruntu.

3. Koszta kontraktów, stemple, należytość przenośną poniesie gmina m. Krakowa.

4. Do podpisania kontraktów upoważnia się obok p. Prezydenta m. lub jego zastępcy r. m. pp. Stefana Iglickiego i Adama Czunkę, a na wypadek przeszkody u jednego z nich r. m. p. Andrzeja Guzikowskiego.

5. Cenę kupna gruntów ad 1 *a)* i *b)* w ogólnej kwocie 24.330 kor. pokryć zaliczkowo z funduszu m. na rachunek pożyczki inwestycyjnej, na budowę szkół zaciągnąć się mającej. (LM: 21583/912 B/b).

Po wyjaśnieniu udzielonem r. m. Dr. Gertlerowi i Dąbrowskiemu wniosek uchwalono.

### Regulacya ulicy Tadeusza Kościuszki w Dz. XII.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent radca Magistratu Grzybała wnosi:

1. Nabyć od **Marcina Gregorczyka** w celu regulacyi ul. Tadeusza Kościuszki i częściowej **regulacyi ul. Senatorskiej w Dz. XII.** Półwsie Zwierzynieckie, grunt obejmujący: parcelę bud. lk. 174 o pow. 10 s.², część parcelt grunt. lk. 1631 o pow. 42 s.² i część parc. grunt. lk. 1632 o pow. 53 s.² razem 105 s² z realności lwh. 192 gm Zwierzyniec, w stanie wolnym od ciężarów za cenę po 100 kor. za 1 s.², płatną w 14 dni po zaintabulowaniu gminy m. Krakowa za właścielkę nabytego gruntu.

2. Wydatek ten pokryć z funduszu regulacyi miasta.

3. Koszta kontraktu, stempli, legalizacyi, przeniesienia własności ponosi gmina miasta Krakowa.

4. Do podpisania niniejszego kontraktu upoważnia się obok p. Prezydenta m. pp. Radców m. Guzikowskiego i Iglickiego a w razie przeszkody u którego z nich r. m. p. Dra Merza. (LM: 50563/912 I a).

Uchwalono.

### Parcelacya Harajewiczówki.

Imieniem Sekcyi I. referent radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Sprzedać **Benjaminowi Pencakowi** parcelę IV. na Harajewiczówce o pow. około 127 s.$^2$ za cenę w stosunku po 180 Kor. za 1 s.$^2$, płatną w ten sposób, że $^1/_3$ część zapłaci kupujący przy podpisaniu kontraktu, $^2/_3$ części pozostaną na hipotece na 6% i spłacone zostaną w dwóch równych ratach rocznych z dołu w ciągu dwóch lat, licząc od zawarcia kontraku.

2. Koszta z tym interesem związane poniesie kupujący.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. upoważnia się r. m. pp. Meusa i Dąbrowskiego a na wypadek przeszkody u jednego z nich lub u obydwóch r. m. p. Guzikowskiego i Rittermanna. (LM: 64193/912 I a).

R. m. Dr. Gertler wnosi na odesłanie wniosku do Sekcyi I. z tem, aby uchwalono sprzedawać parcele w drodze ofert.

Prezydent wyjaśnia, że była ogłoszona licytacya ofertowa i tylko ta jedna oferta wpłynęła.

Przemawiali nadto r. m. Ritterman, Meus, Miedniak, II. Wiceprezydent Sare i Dąbrowski, który domagał się dodatku, że właściciel obowiązany będzie zabudować parcelę w ciągu 2 lat.

Wniosek Sekcyi uchwalono, dodatek r. m. Dąbrowskiego upadł.

Na wniosek r. m. Dra Gertlera uchwalono następujące 2 sprawy „**en bloc**".

### 1. Regulacya ulicy Pocztowej w Dz. XI.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1. Dla regulacyi ulicy Pocztowej w dzielnicy XI. Dębniki nabyć od **Maurycego Nassa** w zamian za położenie chodnika betonowego kosztem 115 kor. 25 hal. z realn. lwh. 11 Dz. XI. Dębniki część parceli bud lk. 9/4, oznaczoną na planie Bud. m. oddz. b. z 6 września 1911 nową lk. 9/5 o pow. 12·5 m$^2$ czyli 3·5 s.$^2$ w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu, stemple i inne skarbowe należytości ponosi gmina m. Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. lub jego zastępcy upoważnia się Radców m. pp. Rajmunda Meusa i Stefana Iglickiego, a na przypadek przeszkody u którego z nich r. m. p. Andrzeja Guzikowskiego. (LM: 52260/911 I a).

### 2. Regulacya ulicy Józefa.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się linie regulacyjne dla części ul. Józefa na Kazimierzu Dz. VIII. między ulicą Krakowską a ulicą Bożego Ciała w dotychczasowych liniach, oznaczonych na planie Bud. m. oddz. b. z 29 maja 1912 r. kolorem czerwonym i głoskami: od strony północnej a-b, zaś od strony południowej c-d. (LM: 57141/912 B/b).

### Parcelacya bloku gruntów miejskich.

Imieniem Sekcyi I. referent radca budown. miej. Górecki wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Zatwierdza się parcelacyę środkowego bloku gruntów miejskich, położonych **między ulicami Dietla a Koletek** według przedłożonego planu Budown. miej. oddz. b. z 20 kwietnia 1912 r.

2. Koszta urządzenia obu przecznic, obok leżących we wysokości 32.000 kor. należy pokryć z funduszu regulacyi miasta do zwrotu z ceny sprzedaży gruntów.

3. Upoważnia się Magistrat do jak najrychlejszego urządzenia tych dwu przecznic i sprzedaży powyższych gruntów miejskich. (LM: 129795/911 B/b).

Uchwalono.

### Kredyt dodatkowy.

Imieniem Sekcyi II. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

Rada miasta uchwali:

Przyznaje się dla działu VI. 2 f. budżetu 1912 r. kredyt dodatkowy w kwotach 3014 kor. 77 h., 95 kor. 54 h. i 104 kor. tj. razem w kwocie 3214 kor. 31 hal. na pokrycie zaliczek, wydanych z rozporządzeń z 31-go stycznia 1889 L. 324/Ek., z 21 października 1884 L. 32451 i z 31 stycznia 1892 L. 1981 za byłych właścicieli młynów królewskich na wyrąbanie lodu, okasztynowanie brzegów i sprawienie poręczy nad **młynówką Rudawy.** (LM: 54084/912 I a).

R. m. Dr. Gertler wnosi o odesłanie wniosku do Sekcyi III. celem zbadania sprawy regresu do właścicieli.

Wniosek r. m. Gertlera uchwalono.

### Sprawa aptek.

Imieniem Sekcyi V. referent radca Magistratu Kosiński wnosi:

*A.* Rada miasta uchwali:

Rada miasta rozpatrując ponownie po myśli reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 5 stycznia 1912 r. L. VIII a 2884 podanie magistra farmacyi Władysława Tadeusza **Paderewskiego** o udzielenie mu koncesyi na nową publiczną aptekę przy ul. Zwierzynieckiej, placu Groble, ul Mostowej, Bożego Ciała lub przy ul. Dajwór oświadcza Magistratowi jako władzy politycznej I instancyi, że zdaniem Rady miasta **można** ze względów na stosunki miejscowe i liczbę ludności otworzyć jeszcze jedną aptekę publiczną w Krakowie w dzielnicy VIII. przy ul. Dajwór.

Rada miasta jest przy tem zdania, że przez otwarcie tej apteki egzystencya istniejących już w mieście Krakowie aptek a w szczególności aptek w Dzielnicy VIII. istniejących zagrożoną nie będzie. (LM. 36390/912 III a).

R. Mikucki wystąpił przeciw temu wnioskowi; twierdził, że położenie aptekarzy jest nieszczególne i nie należy go pogarszać przez kreowanie nowych aptek.

R. m. Dr. Rosenblatt zauważa, że nie jest tak źle, jak przedstawił to p. Mikucki. Pesymizm p. Miku-

ckiego nie jest uzasadniony. W danym wypadku decydującym momentem winno być to, że za otwarciem apteki w tem miejscu oświadczyło się poważne grono mieszkańców tej okolicy, którzy wnieśli o to prośbę zaopatrzoną w sto kilkadziesiąt podpisów.

Przemawiali następnie r. m. Miedniak i Dr. Gertler za wnioskiem, r. m. Dr. Krongold przeciw wnioskowi Sekcyi, a za opinią Komisyi sanitarnej która oświadczyła się swego czasu przeciw tworzeniu nowych aptek

W głosowaniu wniosek Sekcyi przyjęto.

Imieniem Sekcyi V. referent radca Magistratu Kosiński w dalszym ciągu wnosi:

*B.* Rada miasta uchwali:

Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi Zygmunta Augusta (2 im.) **Korytowskiego** podania o nadanie mu koncesyi na nową aptekę publiczną w Krakowie ze stanowiskiem przy ulicy I. Szlak po lewej stronie od Nr. domu 41 do 57 i 37 do 39 następnie po stronie prawej od Nr. 34 do 38, II. albo przy ul. Pędzichów od Nr. 18 do 22 i 23 do 25, III. albo przy ul. Wielopole od gmachu głównej poczty aż do mostu kolejowego po stronie prawej i lewej. Rada miasta oświadcza Magistratowi jako władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady m. utworzenie nowej apteki publicznej we wspomnianych wyżej punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności jak również i liczbę sąsiednich istniejących już aptek **nie jest** pożądanem. (LM: 8097/912 III a).

Uchwalono.

Imieniem Sekcyi V. referent radca Magistratu Kosiński w dalszym ciągu wnosi:

*C.* Rada miasta uchwali:

Odnośnie do wniesionego przez magistra farmacyi Stanisława Karola **Baltazińskiego** podania o nadanie mu koncesyi na nową publiczną aptekę w Krakowie ze stanowiskiem przy ul. Starowiślnej i ul. św. Gertrudy lub przy ul. Warszawskiej lub przy ul. Szlak lub przy ul. Pawiej, lub przy ul. Wolskiej — Rada miasta oświadcza Magistratowi jako władzy politycznej I. instancyi, że zdaniem Rady miasta utworzenie nowej apteki publicznej we wspomnianych punktach miasta tak ze względu na stosunki miejscowe i liczbę ludności jak również i liczbę sąsiednich już aptek **nie jest** pożądanem. (LM: 130347 /911 III a).

Uchwalono.

### Regulacya ulicy na starym korycie Wisły w Dz. XIX.

Imieniem Sekcyi I. referent radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Dla regulacyi ulicy na dawnem korycie starej Wisły w dzielnicy XIX. **nabyć od Dra Zygmunta Lehrfreunda i Cecylii Lehrfreundównej** z ich realności lwh. dawniej 47 obecnie 326 w dzieln. Grzegórzki:

*a)* część parceli bud. lk. 71/2, oznaczoną na planie Bud. m. nową lk. 71/3 o pow. 8 m²;
*b)* część parceli gr. lk. 392/2, oznaczoną na planie nową lkat. 392/3 o powierzchni 5 m² i
*c)* część parceli gr. lk. 741/2, oznaczoną na planie nową lkat 741/3 o pow. 24·0 m² tj. razem 37·0 m² czyli 10·3 s² gruntu **wzamian** za grunt z realności miejskich lwh. 1783 Dz. VIII. i lwh. 52 Dz. XIX., a mianowicie:
*a)* część parceli gr. lk. 741/1, oznaczoną na planie nową lkat. 741/4 o pow. 12·0 m² i
*b)* część parceli gr. lk. 401/1, oznaczoną na planie nową lkat. 401/3 o pow. 82·0 m² tj razem 94·0 m² czyli 26·0 s² gruntu, przyjmując wartość zamienionych gruntów na 130 kor. za 1 s², a więc za grunt Lehrfreundów o pow. 10·3 s² odstąpi im Gmina grunt o tej samej powierzchni, a za nadwyżkę gruntu gminnego o pow. 15·7 s² zapłaci Dr. Zygmunt Lehrfreund i Cecylia Lehrfreundówna kwotę 2041 kor., licząc po 130 kor. za 1 s², przy podpisaniu kontraktu zamiany.

2. Grunta przedmiotem zamiany będące, oddają sobie strony w stanie wolnym od wszelkich ciężarów.

3. Koszta kontraktu, stemple, należytości przenośne ponosi Dr. Zygmunt Lehrfreund i Cecylia Lehrfreundówna.

4. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta m. lub jego zastępcy upoważnia się r. m. pp. Dra Ludwika Merza i Andrzeja Guzikowskiego, a na wypadek przeszkody u którego z nich r. m. p. Dra Ignacego Landaua. (LM: 3626/912 I a).

Uchwalono.

### Wytoczenie procesu.

Imieniem Sekcyi III. referent radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

Zezwala się na wytoczenie i przeprowadzenie procesu przeciw Drowi **Augustowi Witkowskiemu** i sp. właścicielom realności lwh. 1309 lk. 56 Dz. VII. w Krakowie o to, że im nie przysługuje żadne prawo przejazdu i przechodu przez przylegające sąsiednie grunta miejskie. (LM: 126909/911 I a).

R. m. Dr. Gertler proponuje dodatek: „o ile sprawa nie da się załatwić w drodze sądu polubownego".

Uchwalono wniosek z dodatkiem r. m. Dra Gertlera.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 8·15 wieczór.

---

**Posiedzenie tajne** (16 w kad. XVI) **z dnia 11-go lipca 1912 r.**

Rada miasta udzieliła prezentę na posadę nauczyciela kierującego w VIII. szkole 4-klasowej posp. męskiej im. św. Szczepana p. **Wiktorowi Mondalskiemu.** (LM: 68054/912 IV).

---

## Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

### Sekcya ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 3 lipca 1912.

Sekcya rozpatrywała projekt rozporządzenia o rozmieszczaniu i konserwacyi **skrzynek na popiół i śmieci** po domach w mieście Krakowie, przedłożony przez Magistrat i Delegacyę Sekcyi dla Zakładu czyszczenia miasta.

Rozporządzenie to, które wejdzie w życie dopiero po zaopiniowaniu go przez Sekcyę prawniczą i po zatwierdzeniu przez Radę m., ma na celu ochronę skrzynek przed niszczeniem ich a zarazem dąży do zapobieżenia temu, aby skrzynek tych przeznaczonych na popiół i śmieci nie używano na skład ziemi, cegieł, kamieni, rumowiska, śniegu, lodu, szkła i t. p. rzeczy.

Sekcya po dłuższych obradach na projekt z małemi zmianami się zgodziła.

Następnie zgodziła się Sekcya na wykonanie **restauracyi budynku Straży pożarnej** tudzież na naprawę okien tamże i przyznała na ten cel odpowiedni kredyt.

W końcu zatwierdziła Sekcya projekt Budownictwa miej. na uporządkowanie dalszej części ulicy **Senatorskiej** w Półwsiu Zwierzynieckiem, tudzież na projekt linii regulacyjnej części ul **Krowoderskiej** w Krowodrzy i na otwarcie tamże ulicy poprzecznej po zachodniej stronie byłego wału akcyzowego.

II. Posiedzenie w dniu 10 lipca 1912 r.

Sekcya poleciła Magistratowi postarać się o **usunięcie wody** względnie kałuży, gromądzącej się w uliczce **przy ul. Mickiewicza** w Półwsiu Zwierzynieckiem, mającej się łączyć z ul. Smoleńsk.

Sprawę **wykupna realności przy ul Zwierzynieckiej,** w celu przedłużenia ul. Tarłowskiej do ul. Zwierzynieckiej Sekcya odroczyła polecając Magistratowi pertraktować z właścicielami co do ceny kupna.

Wreszcie uchwaliła Sekcya **kredyt dodatkowy** dla dz. I. 10 — Inseraty — budżetu r. 1912 z powodu wyczerpania tegoż.

III. Posiedzenie w dniu 31 lipca 1912 r.

Sekcya przeznaczyła kwotę 24.000 kor. na obecnie prowadzone roboty przy **restauracyi wieży ratuszowej,** jako uzupełnienie zasiłku, udzielonego przez Wielki Wydział Kasy oszczędności oraz poleciła Magistratowi wnieść petycyę do Sejmu i centralnej komisyi konserwatorskiej o udzielenie wydatnej subwencyi na ten cel, a zarazem zwróciła się do Prezydyum m., aby delegowało jednego z urzędników Budownictwa miej. celem współdziałania i administracyi przy robotach około odnawiania wieży ratuszowej oraz jako referenta na komisyi.

W dalszym ciągu Sekcya oznaczyła jako termin wejścia w życie rozporządzenia Rady m. o konserwacyi **skrzynek na popiół i śmieci** dzień 1 lipca 1913 r.

Dalej w sprawie umieszczenie **wychodków na placu Nowym** w dz. VIII. Sekcya przyjęła wnioski Komisyi, odbytej na miejscu, która jako miejsce pod wychodki wyznaczyła plac Nowy.

Następnie zatwierdziła Sekcya **linie regulacyjne** na narożniku pl. WW. Świętych i ul. Grodzkiej, oraz linie regulacyjne przy ul. Wrocławskiej w dz. XVII. Krowodrza i ul. św. Tomasza naprzeciw kościółka św. Jana.

Wreszcie sprawę linii regulacyjnych ulic w Łobzowie Sekcya odroczyła polecając Magistratowi rozpatrzyć, czyby na gruntach przy ul. Ogrodowej i mającej się otworzyć ulicy poprzecznej nie mogła stanąć szkoła miejska.

## Sekcya skarbowa.

I. Posiedzenie w dniu 4 lipca 1912 r.

Sekcya przeprowadziła w dalszym ciągu dyskusyę nad **projektem części administracyjnej nowego statutu miejskiego.**

Nadto uchwaliła wnioski w sprawie przyznania **kredytu z funduszu regulacyi miasta** na kupno gruntów pod regulacyę ul. Tadeusza Kościuszki i Senatorskiej w Dz. XII., wnioski w sprawie przyznania kredytu na wykupno gruntu pod budowę szkoły w Dz. XV., oraz wnioski w sprawie przyznania kredytu na kupno gruntu pod regulacyę ul. Małej w Dz. XI.

II. Posiedzenie w dniu 6 lipca 1912 r.

Sekcya załatwiła kilka spraw **zaopatrzeń emerytalnych,** przyjęto do wiadomości sprawozdanie z dokonanej dnia 28 maja br **rewizyi Miejskiej Izby obrachunkowej** jak nie mniej sprawozdania o **zamknięciach rachunkowych funduszów:** Fundacyi różnych za rok 1910, funduszu inwestycyjnego I. i II. za rok 1910.

III. Posiedzenie w dniu 13 lipca 1912 r.

Sekcya przyznała **kredyt dodatkowy** w kwocie 8000 kor. na niezbędne naprawy w budynku straży pożarnej i remizy, oraz przyznano kredyt na dodatkowe, pozakosztorysowe roboty przedsięwzięte w gmachu Magistratu. W końcu uchwaliła Sekcya wnioski w sprawie kosztów urządzenia **sali gimnastycznej w nowej szkole im. św. Floryana,** oraz w sprawie **organizacyi szkół handlowych** i zawodowych uzupełniających.

IV. Posiedzenie w dniu 31 lipca 1912 r.

Sekcya uchwaliła wnioski w sprawie spłaty **pożyczek krótkoterminowych** z 10 milionowej pożyczki konwersyjno-inwestycyjnej, zaciągniętej w Zakładzie kredytowym ziemskim w Wiedniu.

## Sekcya prawniczo-przemysłowa.

I. Posiedzen e w dniu 6 lipca 1912 r.

Sekcya uchwaliła powołać p. **Jana Chwastka,** na radcę miej. z dzielnicy Krowodrza w miejsce r. m. śp. Adama Zbroji.

II. Posiedzenie w dniu 15 lipca 1912 r.

Sekcya załatwiła szereg **spraw emerytalnych.**

## Sekcya szkolna.

I. Posiedzenie w dniu 6 lipca 1912 r.

Sekcya załatwiła sprawę wynajmu lokalu na **pomieszczenie klas szkoły w Nowej Wsi** oraz uchwalono zasadniczo otwarcie **II. kuchni szkolnej,** wreszcie uchwalono wnioski w sprawie podania **prezenty na posadę kierownika w szkole ludowej im. św. Szczepana.**

II. Posiedzenie w dniu 13 lipca 1912 r.

Sekcya uchwaliła przedstawić Radzie miasta wnioski w sprawie **organizacyi nowych szkół zawodowych** przem. uzupełniających i handlowych, organizacyi obecnej szkoły w Dz. IX. Ludwinów, otwarcia w roku szk. 1912/13

IV. klasy wydziałowej w szkołach męskich św. Jana Kantego i św. Floryana, tudzież otwarcia IV. i V. klasy wydz. w szkołach żeńskich ces. Elżbiety i Zbigniewa Oleśnickiego.

## Sekcya V.

Posiedzenie w dniu 12 lipca 1912 r.

Sekcya załatwiła kilkanaście próśb o warunkowe **przyjęcie do gminy** miasta Krakowa oraz przyznała kilkudziesięciu osobom **prawo przynależności** w gminie m. Krakowa na podstawie 10-letniego zasiedzenia.

## Sekcya dobroczynna.

Posiedzenie w dniu 27 lipca 1912 r.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego poświęcił Przewodniczący **żałobne wspomnienie** zmarłemu członkowi Sekcyi ś. p. **Zbroji**, a obecni uczcili jego pamięć przez powstanie.

Następnie uchwaliła Sekcya wnioski na Radę miejską w sprawie zasiłku na **utworzenie opieki zawodowej przy c. k. Sądzie pow. krakowskim**, zgodnie z rezolucyą Rady miejskiej, powziętą przy obradach nad budżetem, na wniosek r. m. Prof. Dra Pareńskiego, upoważniła Zarząd m. **Zakładu wychowawczego dla bezdomnych chłopców** do urządzenia w tym zakładzie warsztatu szewskiego, krawieckiego i introligatorskiego; do sprawienia mundurków dla wychowanków i zakupna najkonieczniejszych sprzętów dla nich, podwyższyła ryczałt na koszta utrzymania i wychowania sierot w M. Zakładzie wychowawczym dla bezdomnych chłopców i w M. Zakładzie wychowawczym dla bezdomnych dziewcząt; poleciła kwotę 1000 koron, ofiarowanej przez p. Radcę Dworu Dra Leona Mendelsburga i p. Zygmunta Mendelsburga spadkobierców ś. p. Alberta Mendelsburga na rzecz ubogich, użyć na sprawienie odzieży i pościeli dla sierót w M. Zakładzie wychowawczym dla bezdomnych dziewcząt, uchwaliła wnioski na Radę m. o kredyt dodatkowy do wysokości 4600 koron na postawienie **przybudówki do kuchni w M. Domu kalek i nieuleczalnych**, wyznaczyła nowe zaliczki dla Gron opiekuńczych na **wsparcia dla ubogich** gminy m. Krakowa, uchwaliła 93 ubogim wsparcia ponadtaryfowe w kwotach od 15—40 koron, w ogólnej kwocie 2545 kor. i uchwaliła przedstawić Prezydyum miasta wnioski o zamianowanie **radcami dobroczynnymi** pp. Józefa Chowańca i Józefa Wałkowińskiego, właścicieli realności, Dra Leona Tomasika, starszego komisarza c. k. Dyr. Policyi, Emila Reichera, urzędnika Kasy miejskiej i Władysława Dziewońskiego, koncepisty Magistratu i wezwała Magistrat o zwrócenie się do Dyr. Policyi, aby położyła **tamę nadużyciom**, powstałym wskutek rozsprzedaży dzienników na ulicach i placach miasta przez niedorostków.

## Połączone Sekcye.

Sekcya prawnicza i skarbowa.

Posiedzenie w dniu 6 lipca 1912 r.

Sekcye załatwiły szereg **spraw personalnych**.

## Komisya administracyjna.

Posiedzenie w dniu 12 lipca 1912 r.

Komisya przyjęła do wiadomości złożone przez naczelnika Administracyi akcyzy **zamknięcie rachunkowe** za I. półrocze 1912, z którego się okazuje, że zakłady miejskie rzeźnia i targowica należycie się rozwijają.

Poczem załatwiono kilkanaście spraw administracyjnej i osobistej natury dotyczących akcyzy i rzeźni miejskiej.

## Komisya aprowizacyjna.

Posiedzenie w dniu 16 lipca 1912 r.

Magistrat przedłożył treść pisma Wydziału krajowego w sprawie założenia w Krakowie **centr. mleczarni związkowej**. Zakład ten wystawiony kosztem 600.000 kor., wydzierżawiony być ma Galic. Związkowi mleczarskiemu, pozostającemu pod patronatem Wydziału krajowego. Wychodząc z założenia, że zakład ten przyniesie także korzyści gminie miasta Krakowa przez skupienie znacznego obrotu mleka i masła dobrej jakości, Wydział krajowy żąda od Gminy pewnych świadczeń na rzecz wymienionego przedsiębiorstwa: odstąpienie na nabytym przez Gminę tzw. placu drzewnym około 1800 s² po cenie własnej; stałej rocznej subwencyi przystąpienia Gminy do spółki z udziałem 10.000 kor., a następnie szeregu ulg w cenach dostarczyć się mających przez Gminę: wody, prądu elektrycznego i lodu sztucznego z fabryki miejskiej, tudzież innych świadczeń mniejszego znaczenia.

Komisya po długiej i wyczerpującej dyskusyi oświadczyła się zasadniczo za przystąpieniem Gminy do Związku i oddaniem po własnym koszcie żądanego gruntu, który to koszt oznaczy Komisya gruntowa, tudzież za możliwemi ulgami co do wody, prądu elektrycznego i lodu, przyznać się mającemi przez odnośne Komisye, zarazem oświadczyła się odmownie co do żądanej subwencyi i co do wszelkich innych żądań a to z tego powodu, że przedsiębiorstwo to o charakterze więcej agrarnym nie daje rękojmi, że będzie wydatnie uwzględniało potrzeby konsumentów.

Rozumie się samo przez się, że **mleczarnia miejska** pozostanie i nadal regulatorem cen mleka. Komisya poleciła by przy szczegółowych pertraktacyach z Wydziałem krajowym oprócz przyznanego już gminie zastępstwa w zarządzie, starano się o dalsze zabezpieczenie interesów konsumującej publiczności.

Następnie Komisya obradowała nad **sprawozdaniem rachunkowem mleczarni miejskiej za I. półrocze 1912 r.**

Ze sprawozdania wynika, że mleczarnia należycie się rozwija: gdy bowiem w styczniu dostarczono do mleczarni 40200 litrów, w lutym 47.000 litrów, to w maju dostawa wynosiła 90.900 litrów, zaś w czerwcu 94.300 litrów ogółem dostarczono w ciągu sześciu miesięcy przeszło 410.350 litrów, za które uzyskano 91.702 koron. Nadwyżka w dochodach wynosi 1.296 kor. Liczba dostawców z 5-ciu wzrosła do 10-ciu.

Mleko sprzedawano po 24 hal., zaś w ostatnim miesiącu zniżono na 22 hal., za 1 litr.

**Drugie półrocze** zaczyna się dwoma najgorszemi miesiącami w których dostawa mleka jest wielka, a konsumcya z powodu wyjazdu mieszkańców zwłaszcza młodzieży szkolnej zmniejszyła się przeszło o 40%. Dopiero

doświadczenie tych dwóch miesięcy da zarządowi mleczarni miejskiej dokładny obraz rocznego obrotu.

Po dłuższej informacyjnej dyskusyi Komisya przyjęła sprawozdanie z zadowoleniem do wiadomości.

Dalej rozwinęła się dyskusya nad sprawozdaniem co do obecnych **cen pieczywa**, przyczem skonstatowano, że prócz zaniechania wypiekania bułek 2 halerzowych, cena innego pieczywa się nie zmieniła.

Podniesiono również, że piekarze pomimo znacznego zmniejszenia kosztów robocizny wskutek tego zaniechania nie powiększyli odpowiednio wagi bułek 4 halerzowych. Komisya uchwaliła wezwać Magistrat do przedłożenia w niedługim czasie projektu założenia **piekarni miejskiej.**

Wreszcie Komisya rozpatrywała sprawę **podwyższenia cen wędlin** z dniem 1 lipca b. r. Stwierdzono, że wprawdzie cena żywego towaru, stale dotąd się podnosi, że jednak podwyższenie cen wyrobów masarskich jest za wysokie. Radca m Wajda podniósł, że nie tylko cena żywego towaru, ale także cena jelit, które w ostatnim o 100% podrożały wpływa na podniesienie cen wyrobów masarskich i zaznaczył, że znaczne podwyższenie ceny kiełbasek parowych uzasadnione jest odpowiedniem bo 30% zwiększenie wagi.

W dyskusyi poruszono potrzebę **zwiększenia importu mięsa prowincyonalnego**; ze strony Magistratu wyrażono nadzieję, że nawiązane stosunki z galicyjską Spółką zbytu bydła i trzody chlewnej prawdopodobnie przyczynią się do żądanego zwiększenia dowozu. Dyskutowano dalej nad podaniem tutejszych sześciu masarzy, zamierzających wybudować wspólną fabrykę, w którem żądają petenci rozmaitych ulg od Gminy. Podanie to będzie przedmiotem obrad Magistratu i właściwych Sekcyi.

Wyrażono obawę, że złączenie się to masarzy w Spółkę, może okazać się niekorzystnem dla konsumentów.

Z przebiegu dyskusyi nad powyższemi sprawami uchwaliła Komisya przedłożyć sprawozdanie Radzie miejskiej, a to w myśl wniosku r. m. Konopińskiego, przyjętego na ostatniem posiedzeniu Rady miejskiej.

### Komisya drogowo-kanałowa.

Posiedzenie w dniu 6 lipca 1912 r.

Komisya zatwierdziła oprócz ofert na budowę szeregu **kanałów ulicznych** również projekt odwodnienia ulicy Senatorskiej w Dz. XII. „Półwsie Zwierzynieckie". Następnie uchwalono **budowę chodników** w kilku ulicach miasta. Dalej przeprowadzono dyskusyę nad wnioskami w sprawie **objęcia budowy nawierzchni dróg bulwarowych nad Wisłą** przez gminę miasta Krakowa. Wreszcie uchwalono zakupno **samochodu ciężarowego** wraz z wozem doczepnym dla celów biura drogowego Budow. m. Oddz. b, jak również **zakupno konia z zaprzęgiem** dla celów miejskiej fabryki wyrobów betonowych.

### Komisya gazowo-elektryczna.

Posiedzenie w dniu 27 lipca 1912 r.

Komisya przyjęła do zatwierdzającej wiadomości **zamknięcie rachunkowe Gazowni za rok 1911** i udzielono absolutoryum Dyrekcyi i Zarządowi Gazowni. Następnie uchwalono małe **przedłużenie rury gazowej w ulicy Smoczej** na Harajewiczówce. W końcu załatwiono kilka drobnych spraw osobistych.

### Komisya gruntowa.

Posiedzenie w dniu 22 lipca 1912 r.

Komisya przeprowadziła szczegółową dyskusyę nad ofertami wniesionemi w następstwie rozpisanej publicznej licytacyi na **zakupno parcel budowlanych** na gruntach pofortecznych, położonych między ulicą Zwierzyniecką a Wolską i między ul. Krowoderską a przedłużoną ul. Długą — przed rozstrzygnięciem tychże postawiono szereg wniosków zmierzających do sposobu załatwienia ofert przyczem ustalono również wartość szacunkową poszczególnych parcel, przyczem odnośne wnioski Magistratu z małemi zmianami Komisya zatwierdziła.

### Komisya dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

Posiedzenie w dniu 9 lipca 1912 r.

Komisya wydała opinię co do 55 podań w sprawach koncesyj gospodnio-szynkarskich w Krakowie.

### Komisya dla przemysłów koncesyonowanych.

Posiedzenie w dniu 2 lipca 1912 a.

Komisya wydała opinię imieniem Rady m. Krakowa co do 8 podań o przemysły koncesyonowane w mieście Krakowie.

### Komisya wodociągowa.

Posiedzenie w dniu 12 lipca 1912 r.

Dyrektor wodociągu przedłożył **sprawozdanie z ruchu wodociągowego** za ostatnie miesiące. Maximum dzienne wypompowanej wody w miesiącu czerwcu wynosi 12.800 $m^3$. Następnie postanowiła Komisya wdrożyć rokowania z c. k. wojskowością o **dostarczanie wody dla koszar w Kobierzynie** i zatwierdziła umowę o zezwolenie założenia rurociągów w drodze od Zwierzyńca do Łobzowa. Postanowiono także **budowę rurociągu do rogatki na Grzegórzkach**, poczem przyznano **ulgi w opłatach taryfowych** za dostarczoną wodę.

### Instytut rękodzielniczy.

Dnia 10 lipca 1912 odbyło się w gmachu miejskiego Muzeum techniczno przemysłowego, krajowego Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu w Krakowie posiedzenie **Komisyi muzealnej razem z kuratoryum kraj. Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu.**

Dyrektor Muzeum Radca Till złożył obszerne **sprawozdanie z I. półrocza 1912 r.**, udawadniając na wstępie cyfrowo nadzwyczajny wzrost agend tak pożytecznej Instytucyi w porównaniu z rokiem ubiegłym i latami poprzedniemi. Rękodzielnictwo nasze coraz więcej przyzwyczaja się, by uważać Muzeum i Instytut jako swą centralę, która w każdym wypadku zawsze z chętną i energiczną pomocą przychodzi.

Z ważniejszych spraw podniósł Dyrektor przedewszystkiem zmniejszenie się liczby podań na **kursa wiedeńskie** tak, że z kilkudziesięciu podań w r. 1910 i 1911 wniesiono w roku bieżącym zaledwie siedm podań, mimo

usilnej agitacyi. Przyczyna tu może być podwójna: przedewszystkiem to, że we Wiedniu z wyjątkiem kursu galwanotechnicznego w r. 1911 wszystkie inne kursa odbywają się w niezrozumiałym dla rękodzielników języku niemieckim Druga przyczyna jest także ta, że z powodu znacznej liczby kursów przeprowadzonych przez Instytucyę obecnie w kraju, potrzeba wyjazdu do Wiednia znacznie się zmniejszyła, gdyż w b r stu kilkudziesięciu uczestników na kursa Instytutu uczęszczało.

Z dalszych punktów porządku dziennego omówiono sprawę **noclegów dla uczestników**, które to noclegi urządzone zostały przez Dyrekcyę Instytutu, dalej uchwalono poczynić starania o **dodatkowy kredyt na kursa**, konieczne jeszcze w r. b. i znaczniejsze wydatki, tudzież przyjęto do wiadomości sprawozdanie **o budowie miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego** będącej na wykończeniu tak, iż można się spodziewać, że z początkiem roku przyszłego Instytut już do nowego a obszernego gmachu przeniesiony zostanie.

Większą dyskusyę wywołała sprawa **austryackiego Związku przemysłu artystycznego**, która obecnie zawiązuje się w Wiedniu. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie Dyrektora odnośnych posiedzeń, tudzież wyrażono jednogłośnie zdanie, że założenie tego Związku o ile charakter narodowy naszego przemysłu artystycznego będzie respektowany i o ile Polacy będą mieli odpowiedni wpływ na tok akcyi, Związek może przynieść tak państwu jak i krajowi bardzo wielkie korzyści.

W obszernej dyskusyi zabierali głos: Radca Dworu Dr. Adolf Vetter, Radca sekcyjny Dr. Jan Waygart, delegowani przez Ministerstwo robót publicznych, Wiceprezydent Dr. Henryk Szarski, Dr. Władysław Jahl, Dr. Artur Benis, Dr. Ernest Bandrowski, Dr. Witold Ostrowski i w. i.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.